

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2555

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2555

วิเชียร ยอดจักร์. (2555). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เพื่อเปรียบเทียบการ
บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 34 โรงเรียน มีครูผู้สอนจำนวน 1,141 คน
เก็บข้อมูลได้ 187 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบ
มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 5 ท่าน ด้วยการหาค่าดัชนี IOC ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าระหว่าง 0.80
– 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น ผลการวิเคราะห์มีค่าความเชื่อมั่น 0.973 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์
t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และทดสอบเป็นรายคู่โดย
วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe 's test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้าน
การพัฒนาหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวม
และรายข้ออยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการเรียนการสอนโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และด้าน
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งของครูผู้สอน
ซึ่งครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน
เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรทางการศึกษามีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มากกว่าครู
ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านสื่อการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ประเภทของโรงเรียน ครูผู้สอนที่
อยู่ในโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา
รายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการ

พัฒนากระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

4. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน พบว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เป็นไปได้ยาก เพราะผู้เรียนมีความสนใจที่หลากหลายและแตกต่างกัน การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันในแต่ละโรงเรียน ขาดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย อุปกรณ์ไม่ครบ ไม่ได้นำอุปกรณ์มาใช้ในการเรียนการสอนจริง มีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอและไม่ทันสมัยเท่าที่ควร เอกสารที่ต้องกรอกในการวัดและประเมินผลมีมากเกินไป ทำให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองเวลา การวัดผลและประเมินผลไม่หลากหลายไม่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยมากจะเน้นความรู้ความจำ

ACADEMIC ADMINISTRATION OF PRIVATE EDUCATION INSTITUTIONS
UNDER SURAT THANI PRIMARY EDUCATION OFFICE AREA 1

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

May 2012

Wichean Yodjak. (2012). *Academic administration of private education institutions under Surat Thani Primary Education Office Area 1*. Master's Project, M.Ed. (Educational Administration). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. Project Advisor: Dr.Somchai Thepsaeng.

This research aims to study academic administration of private education institutions under Surat Thani Primary Education Office Area 1 in comparison with academic administration of private education institutions under Surat Thani Primary Education Office Area 1 perceived by teachers. Classified by the position of teacher and types of school and study to problem, suggestion of academic administration of private education institutions under Surat Thani Primary Education Office Area 1

The sample group is teachers of private education institutions under Surat Thani Primary Education Office Area 1, consisting of 34 schools and 1,141 teachers, with 187 samples collected calculated as 100%. by use table of (Krejcie; and Morgan. 1970: 608 reference for Pissanu Fongsree. 2552: 109) for 187 samples Stratified Random Sampling

The instrument used in research as a query for data evaluation are questionnaires with 5 stratified evaluation levels, coupled with accuracy analysis from 5 experts by calculating the IOC index. The result for content accuracy is between 0.80 – 1.00 after with confidence of 0.973 The statistics used in data analysis are frequency, percentage, average (\bar{X}) and S.D. T-test and one-way ANOVA were carried out in pair using Scheffe's test methodology for hypothesis verification.

With the results, we found that:

1. Academic administration of private education institutions under Surat Thani Primary Education Office Area 1 are in overall high level. When arranged individually, curriculum development has the highest score, followed by measurement and evaluation, Multimedia, and development of learning process respectively.

2. The result of comparison analysis suggested that academic administration of private education institutions under the area of Surat Thani Elementary Education the area 1, when classified by different positions of the teachers, had no difference in administration of institutions. But when considering aspects individually, it was found that different teacher positions contributed to level 0.05 statistically important differences in administration of institutions, the development leaning process and evaluation. Educational personnel have

academic administration of private education institutions more than the teachers, but in aspect of development and multimedia had no difference.

3. The result comparison of academic administration of private education institutions under area of Surat Thani Elementary Education area 1 classified by school, teachers in different schools has no difference in overall school administration. When consider aspects individually, it was found that teachers in different schools had differences in administration and development of leaning process with statistically importance level of 0.05, but course development, multimedia, and evaluation had no difference.

4. Problems found in academic administration of private schools were that teachers are lacking the knowledge and understanding of curriculum development. Prioritization of courses according to interests and skills of students can hardly be done because students had different and wide variety of interests. Teaching methodology were not in the same direction within each schools, with lacking of both up-to-date and normal educational materials, and tools were not used in real situation. Also inadequacies of multimedia materials, technologies, computers, out-of-date computer systems, too much data to be filled for evaluation resulted in chronic inefficiency and time-wasting method. Evaluations are not so different and not based on critical-thinking skills, but particularly based on memorizing instead.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการ
สอบได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ของ วิเชียร ยอดจักร์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศาสตร์ แสงศักดิ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2555

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ท่านได้เสียสละงานอันมีค่า เวลาอันมีคุณเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำ ในการจัดทำงานวิจัยฉบับนี้ทุกขั้นตอน ทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัยและรู้สึกถึงคุณค่าของงานวิจัยที่กว่าจะสำเร็จได้ต้องผ่านปัญหาอุปสรรคมากมาย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ และเรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ ดร.สมชาย เทพแสง คณะกรรมการพิจารณาโครงการสารนิพนธ์ ที่ได้ให้ความรู้ ให้คำปรึกษา แนวคิดและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข ทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศน แสงศักดิ์ ประธานคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง และเรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ ที่ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขสารนิพนธ์ จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การวิจัยครั้งนี้ที่สำเร็จลุล่วงได้ดีเพราะได้รับแรงบันดาลใจ กำลังใจอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ แม่ชิน พงษ์เพชร ที่คอยให้กำลังใจ ให้กำลังใจทรัพย์ในการศึกษาเล่าเรียนต่อระดับปริญญาโท และคุณพ่อเดช ยอดจักร์ บิดาผู้ให้แรงบันดาลใจที่ยิ่งใหญ่ที่ลွ่ลลับจากโลกนี้ไปแล้ว จนทำให้สำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ และเพื่อนๆ พี่ๆ ที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งคอยให้คำปรึกษา และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิจัยให้สำเร็จ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ นายประทีป ทองด้วง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 นายจิรพัส ทองสีทอง นายพรทิพย์ เพชรเกื้อ นางกฤษณา ธนอารักษ์ และนางทัศนีย์ รุ่งเรือง ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ให้มีความสอดคล้องกับงานวิจัย จนสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครูผู้สอนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเพื่อการพัฒนาการศึกษาและนอกจากนั้น ขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และครูบาอาจารย์ทุกท่าน ผู้ซึ่งมีพระคุณอย่างยิ่งและเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัยตลอดมา

วิเชียร ยอดจักร์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน.....	18
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน.....	26
บทบาทของครูที่เกี่ยวกับงานวิชาการ.....	42
บริบทของสถานศึกษาเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1.....	45
วรรณกรรมตัวแปรอิสระ.....	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
3 วิธีดำเนินการวิจัย	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	87
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	87
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	88
การอภิปรายผล.....	90
ข้อเสนอแนะ.....	95
บรรณานุกรม.....	97
ภาคผนวก	107
ภาคผนวก ก	108
ภาคผนวก ข	110
ภาคผนวก ค	117
ภาคผนวก ง	121
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	124

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	47
2 จำนวนบุคลากรของสถานศึกษาเอกชนจำแนกตามอำเภอ.....	47
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
4 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	76
5 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน.....	77
6 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ.....	78
7 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ.....	79
8 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	80
9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ.....	81
10 วิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งของครูผู้สอน.....	82
11 วิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ประเภทของโรงเรียน.....	83
12 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำแนกตาม ประเภท ของโรงเรียน.....	84

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
2 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนเอกชน.....	22
3 โครงสร้างหลักสูตรเชิงระบบ.....	30

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญงอกงามทั้งด้านสติปัญญา ความรู้ คุณธรรมความดีงามในจิตใจ มีความสามารถที่จะทำงานและคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง แยกกาย สามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ตลอดจนใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ มีสุขภาพร่างกายและจิตใจ สมบูรณ์แข็งแรงประกอบอาชีพได้ มีวิถีชีวิตกลมกลืนธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสามารถปรับตัวได้ใน สังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (สุนน อมรวิวัฒน์. 2550: 461) ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์ สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและทำสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลุกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความ ต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษาคือกระบวนการของการ พัฒนาชีวิตและสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2548: 1)

การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นสิ่งสำคัญเพราะมนุษย์เป็นตัวขับเคลื่อนพื้นฐานทางด้าน สังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี วัฒนธรรม ประเทศที่มีการพัฒนาย่อมส่งผลถึงพลเมือง ในประเทศให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างเข้มแข็ง นอกจากนี้สภาพปัจจุบันประเทศต่างๆ ทั่วโลกต่างยอมรับว่า ความรู้ของทรัพยากรบุคคลมีความสำคัญ และเชื่อมโยงกับการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ทำให้มีการเรียกสังคมในปัจจุบันว่าเป็นเศรษฐกิจ ฐานความรู้ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์; และคณะ. 2548: 26)

กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาให้ประชาชนชาวไทย ได้รับการศึกษาเท่าเทียมกันทุกคนจึงได้เกิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ขึ้นมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและเพื่อให้การจัด การศึกษาของประเทศบรรลุเป้าหมาย และก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการศึกษาของชาติให้มี มาตรฐานทางวิชาการจึงได้กำหนดให้สภาพการศึกษาทำหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐานการศึกษา ของชาติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศให้มีความสอดคล้องกับ อุดมการณ์ของการจัดการศึกษาชาติ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาพลเมืองของประเทศให้มีความรู้และ เป็นการสร้างทรัพยากรบุคคล สำหรับการนำพาประเทศเข้าสู่เวทีการแข่งขันระดับนานาชาติ

มาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นหลักในการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา หลังการจัดการศึกษา (วรเดช จันทรศร. 2548: 2)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) กล่าวถึงการพัฒนา ศักยภาพคนไทยด้านการศึกษาเพิ่มสูงขึ้น แต่ยังคงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านคุณภาพ การศึกษาและการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต คนไทยได้รับการศึกษาเฉลี่ยสูงขึ้น การขยายโอกาสทาง การศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มมากขึ้น แต่คุณภาพการศึกษายังคงเป็นปัญหาต่อเนื้อที่ที่ต้องให้ ความสำคัญโดยเร่งด่วน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาซึ่งประเมินจากค่าผลสะสมทางการศึกษา หรือ ระดับความรู้ทักษะในระดับสูงสุดของคนไทยทั้งประเทศ โดยวัดจากจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคน ไทย พบว่า เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 6.3 ปีและ 7.8 ปี ในปี 2543 และปี 2546 เป็น 8.5 ปี ในปี 2548 แต่ยังไม่ถึงระดับการศึกษาภาคบังคับ และต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านในแถบเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี สิงคโปร์ สำหรับการขยายโอกาสทางการศึกษาเพิ่มขึ้น โดยอัตราส่วนนักเรียนต่อประชากร เพิ่มขึ้นทุกระดับ อัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 49 ในปี 2544 เป็นร้อยละ 71.2 ในปี 2548 และอัตราส่วนนักเรียนอุดมศึกษาต่อประชากรอายุ 18-21 ปี (ไม่รวมสูงกว่าปริญญา ตร์) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40.3 ในปี 2544 เป็นร้อยละ 44.3 ในปี 2547 อย่างไรก็ตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนไทยที่วัดจากคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบ 4 วิชาหลัก (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์) ต่ำกว่าร้อยละ 50 มาโดยตลอด กล่าวคือ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับลดลงจากร้อยละ 43.89 ในปี 2544 เหลือร้อยละ 38.61 ในปี 2547 ขณะเดียวกัน การประเมินเชิงคุณภาพของการศึกษาที่สามารถตอบสนองต่อการแข่งขันของ ประเทศ พบว่าประเทศไทยยังล้าหลังกว่าประเทศมาเลเซีย และอินเดีย จึงเป็นเรื่องที่ต้องเร่ง ปรับปรุงในเชิงคุณภาพของการศึกษาโดยเร่งด่วน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ. 2554:13-14)

สำหรับเรื่องคุณภาพการศึกษาและการบริหารจัดการศึกษา ตามแนวทางที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ คือ จัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนั้นจึงให้ความสำคัญอย่าง มากกับการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา ให้มีอิสระในการบริหารเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และเน้นการปฏิรูประดับสถานศึกษา โดยเพิ่มบทบาทและอำนาจหน้าที่ให้กับสถานศึกษาเพื่อให้มี อิสระในการตัดสินใจเรื่องสำคัญคือ วิชาการหรือหลักสูตร การบริหารงบประมาณ และการบริหาร บุคลากร โดยมีคณะกรรมการบริหารโรงเรียนที่ประกอบด้วยผู้แทนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นรูปแบบ ที่สอดคล้องกับหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แต่การกระจายอำนาจให้สถานศึกษาบริหาร ตนเองได้อย่างเบ็ดเสร็จจะไม่เกิดขึ้นง่ายในเวลาอันรวดเร็ว หากไม่มีกฎหมายรองรับฐานะอย่างหนัก แน่น (รุ่ง แก้วแดง. 2546: 9 – 55) รัฐจึงให้สถานศึกษาทั้งรัฐและเอกชนเป็นนิติบุคคล โดย กำหนดให้สถานศึกษาของรัฐเป็นนิติบุคคลตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร

ราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 20) ส่วนมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดให้สถานศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชนผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ และบทเฉพาะกาล มาตรา 73 มิให้นำบทบัญญัติเรื่องนี้มาใช้บังคับจนกว่าจะได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าว แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 26 - 40)

ปัจจัยสำคัญที่สามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าว ได้แก่ คุณภาพของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพนั้น เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งต้องเป็นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาเต็มที่ รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักการแก้ปัญหา รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเองมีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (ไพศาล แสนยศบุญเรือง. 2549: 1) หน้าที่หลักของการศึกษาคือพัฒนาคุณภาพของบุคคล ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดคือ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และนักการศึกษา จึงต้องคิดให้ไกลอย่างสร้างสรรค์ ไม่ให้คิดตาม หากผู้บริหารตระหนักถึงกระแสของสังคม และทิศทางที่ควรจะไป ก็จะสามารถใช้กลยุทธ์การบริหารงานที่เน้นคุณภาพของงานวิชาการ ที่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ มีทักษะขั้นสูงและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่จะทำให้เขาเป็นผู้สร้างงานที่สร้างสรรค์และมีผลิตภาพ (Creative and Productive People) คือคิดเป็น และผลิตได้ ไม่ใช่เป็นเพียงแค่ผู้ตามกระแสของสังคม จากความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาและสภาพการณ์ที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ชัดว่า เป้าหมายที่แท้จริงของการประกันคุณภาพการศึกษา คือ คุณภาพของผู้เรียนที่จบจากสถาบันการศึกษาออกไปนั่นเอง ซึ่งสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คือ กระบวนการบริหารการจัดการศึกษา โดยเฉพาะงานด้านบริหารวิชาการ (ภคอร เคลือบอาบ. 2554: ออนไลน์)

ความสำเร็จของสถานศึกษาอยู่ที่การบริหารงานวิชาการ ซึ่งงานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวางในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยทั่วไปสถานศึกษาที่จัดการศึกษาไม่ว่าจะด้านอาชีวศึกษาหรือด้านอื่นในแต่ละระดับนั้น จะมีหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาที่ใช้ร่วมกัน โดยทั่วไปหลักสูตรจัดโดยส่วนกลาง ดังนั้น ขอบข่ายของงานวิชาการจะครอบคลุมตั้งแต่การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดทำเนื้องานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดบริการการสอน และการจัดการวัดและประเมินผล รวมทั้งการติดตามผล (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2545:3) ซึ่งสอดคล้องกับอนุศักดิ์ สมิตสันต์ (2540: 1) ที่กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานในมหาวิทยาลัย สถานศึกษาชั้นสูงอื่นๆ หรือการบริหารงานในโรงเรียนก็ตาม เราอาจกล่าวได้ว่า มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาทุกระดับที่กล่าวมานั้น อาจพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเป็นประการสำคัญ ผลงานด้านวิชาการจะเป็นสิ่งบ่งชี้ให้เห็นถึงมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษานั้นๆ ว่ามีอยู่มากหรือน้อยเพียงใด

สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 ยังมีจุดอ่อนและอุปสรรคที่จำเป็นต้องได้รับการปรับเปลี่ยนให้มีความเข้มแข็งขึ้น ในการบริหารงานวิชาการ คือ การบริหารจัดการศึกษา คุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งสถานศึกษามีศักยภาพทุก ๆ ด้านไม่เท่ากัน ผลการประเมินคุณภาพ O-NET และ NT ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศขาดความครอบคลุม ซึ่งอุปสรรคในการจัดการศึกษาที่เป็นผลกระทบของโลกาภิวัตน์ ทั้งด้านวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการสื่อสาร คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนล้วนส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน ดังนั้นการบริหาร วิชาการถือเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุ เป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด ในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า จำเป็นต้องมีระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ คุณภาพของการศึกษาจะดีหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับ องค์ประกอบหลายประการ เช่น หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล คุณภาพของอาจารย์ และการบริการวิชาการ ซึ่งการบริหารวิชาการจึงนับเป็นงานสำคัญ เป็นภารกิจ หลักของบุคลากรทุกฝ่ายที่ต้องร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถมีความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานีเขต 1. 2554: 4)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า งานวิชาการในโรงเรียนเป็นงานหลัก และสำคัญที่สุด ต้องเอาใจใส่อย่างเต็มที่เต็มความสามารถ ต้องมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงตระหนักในหน้าที่ของงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน และมีความต้องการ พัฒนางานวิชาการของโรงเรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ และเกณฑ์มาตรฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพราะจุดมุ่งหมายของ สถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น โรงเรียนจะดี หรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการของโรงเรียน ที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยมาพอสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้านที่ สำคัญได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งปัจจัยทั้งหมดนี้เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนเอกชนประสบผลสำเร็จ มีคุณภาพและมาตรฐานตามแนวทางการจัดการเรียน การสอนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งของครูผู้สอน และประเภทของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบถึงการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
2. ทราบถึงการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งของครูผู้สอน และประเภทของโรงเรียน
3. ทราบถึงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของเนื้อหา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ตามขอบเขตของเนื้อหาที่ศึกษาประกอบด้วย

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตร
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 สื่อการเรียนการสอน
- 1.4 การวัดผลและประเมินผล

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 34 โรงเรียน มีครูผู้สอน จำนวน 1,141 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608; อ้างอิงจาก พิสนุ พงศ์ศรี. 2552: 109) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 187 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ตำแหน่งปฏิบัติงานในสถานศึกษา ประกอบด้วย ตำแหน่งของครูผู้สอน และประเภทของโรงเรียน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ใน 4 ด้าน ดังนี้

3.2.1 การพัฒนาหลักสูตร

3.2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3.2.3 สื่อการเรียนการสอน

3.2.4 การวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในความหมายของข้อความในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงนิยามศัพท์ต่างๆ ไว้ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนโดยมี 4 ด้าน ดังนี้

1.1 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำ ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร เอกสารหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตรสำหรับการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ การศึกษาและการทำความเข้าใจหลักการ จุดหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรมีความชัดเจน การสร้างและ/หรือปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียนและท้องถิ่น การนำหลักสูตรที่สร้างและปรับปรุงแล้วนำผลประเมินไปใช้ ตลอดจนการประเมินการใช้หลักสูตรที่สร้างและ/หรือปรับปรุงแล้วนำผลการประเมินไปใช้

1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และการปฏิบัติจริง การนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูตามความเหมาะสม การส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

1.3 สื่อการเรียนการสอน หมายถึง การร่วมกันวางแผนจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เช่น สื่อเทคโนโลยีต่างๆ การจัดหาวัสดุเพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ เพื่อให้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน การอำนวยความสะดวกในการใช้ การจัดเก็บและการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน การสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการสอน และการจัดเก็บและการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน

1.4 การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การร่วมกันวางแผนการวัดและการประเมินผลภายในโรงเรียน การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน การจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลอย่างครบถ้วน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดและประเมินผล และนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน การปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีคุณภาพ

2. ตำแหน่งปฏิบัติงานในสถานศึกษา หมายถึง ตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

2.2 บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่บรรณารักษ์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนว ผู้ปฏิบัติหน้าที่เทคโนโลยีการศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานทะเบียนวัดผล ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานทั่วไป หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการสถานศึกษากำหนด

3. ประเภทของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนเอกชนในระบบที่เปิดสอนการศึกษาสายสามัญศึกษา ได้แก่ สอน อนุบาล – มัธยมศึกษาตอนปลาย และเปิดสอนการศึกษาสายอาชีวศึกษา ได้แก่ สอน ปวช. – ปวส.

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 หมายถึง โรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีพื้นที่ในการควบคุมดูแลการจัดการศึกษา จำนวน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอดอนสัก อำเภอเกาะสมุย และอำเภอเกาะพะงัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากเอกสารงานวิจัยและแนวคิดนักวิชาการศึกษา เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สรุปเป็นกรอบความคิดได้ ดังนี้

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้แนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2546: 32-40) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ ครอบคลุมกิจกรรมในทุกด้านที่ส่งเสริมการจัดการ เรียนการสอน ขอบข่ายของงานวิชาการจึงกว้าง และครอบคลุมงานหลายด้าน ซึ่งได้กำหนด ขอบข่ายและภารกิจของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา คือ 1) การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล การประเมินผลและการเทียบโอนผล การเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมสนับสนุนงาน วิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา นอกจากนี้ยังใช้แนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545: 3-4) ในเรื่องขอบข่ายและภารกิจของการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษา คือ 1)การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารทั่วไป ใช้แนวคิดของ รุจิรี ภูสาระ และจันทรานี สงวนนาม (2545: 59) กล่าวถึงการ บริหารงานวิชาการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 ว่าด้วยเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพ การศึกษาทั้งภายในและภายนอกเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาถือว่าเป็น ส่วนหนึ่งของขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ คือ 1) ด้านหลักสูตรและบริหารหลักสูตร 2) ด้านการ จัดการเรียนการสอน 3) ด้านการนิเทศภายใน 4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา 5) ด้าน การประกันคุณภาพการศึกษา และแนวคิดของ กมล ภูประเสริฐ (2547: 9-18) ได้กำหนดขอบข่าย การบริหารงานวิชาการ คือ 1) การบริหารหลักสูตร ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงาน การวิเคราะห์ หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ การจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา และการกำหนดทำหน่วยการเรียนรู้ 2) การบริหารการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงาน การรวบรวมวิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดการเตรียมการ และการจัดหาสื่อประกอบการเรียนการสอน การ กำหนดวิธีการประเมินผลการเรียน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน 3) การบริหารการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงาน การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ กำหนดวิธีการ และเครื่องมือ การวัดผลและประเมินผล การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการประเมิน การนำข้อมูล การประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน 4) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา

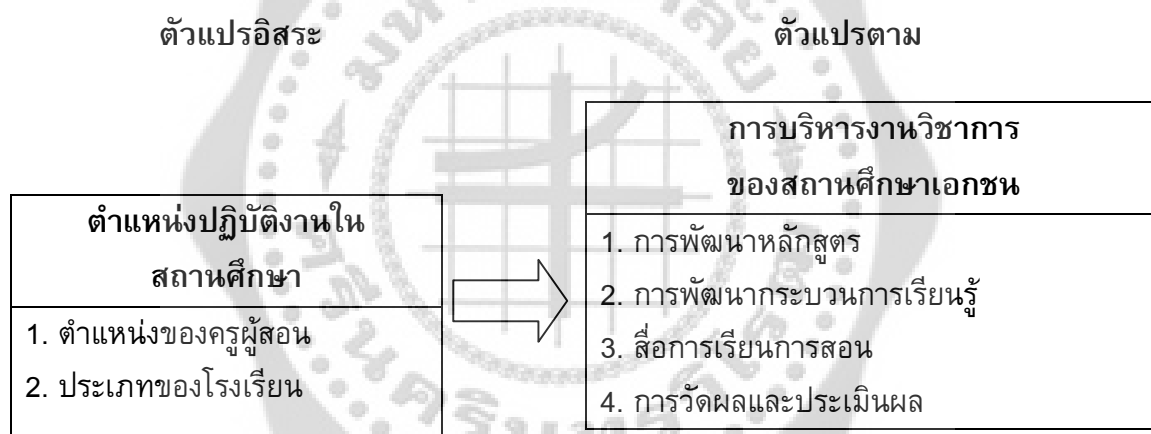
ได้แก่การจัดให้มีการดำเนินงาน การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน การควบคุมส่งเสริมให้มีการนิเทศภายใน 5) การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ 6) การบริหารการวิจัยและพัฒนา 7) การบริหารโครงการทางวิชาการ อื่นๆ 8) การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ 9) การบริหารการประเมินผลงานวิชาการของสถานศึกษา

ตำแหน่งของครูผู้สอน ใช้ผลวิจัยของดาร์ตัน พิมพ์อุบล (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และใช้ผลการวิจัยของ อินทร วุฒิชัย (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 8 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรินทร์ แก้วอินแสง (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ. ศ. 2545 ของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นผู้บริหารและครูฝ่ายปฏิบัติการสอนพบว่า ด้านการวางแผน ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงเลือกมาเป็นตัวแปรด้านตำแหน่งของครูผู้สอน

ประเภทของโรงเรียน ใช้ผลวิจัยของ เพ็ญไพลิน เพียรเสมอ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคายเขต 1 ที่พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ใช้ผลงานวิจัยของ ว่าที่ร้อยตรีสุรศักดิ์ สุทธิศรี (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ใช้ผลงานวิจัยของทัศนีย์ วรรณิกา (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลทางวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์มีสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และใช้ผลงานวิจัยของ วัชรภรณ์ วิจารย์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาภาพสินธุ์ เขต 2 ตามทัศนของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพสินธุ์ เขต 2 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงเลือกมาเป็นตัวแปรด้านประเภทของโรงเรียน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยของนักการศึกษาต่าง ๆ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้ประสานแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ, ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, รุจิรี ภูสาระ และจันทรานี สงวนนาม, และกมล ภูประเสริฐ นำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์กำหนดเป็นภารกิจของงาน 4 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) สื่อการเรียนการสอน และ 4) การวัดผลและประเมินผล ซึ่งนับเป็นตัวที่สำคัญมากในการบริหารงานของสถานศึกษาเอกชน จึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย ดังแสดงไว้ในภาพประกอบที่ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานไว้ ดังนี้

1. ครูผู้สอนที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีการปฏิบัติบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล แตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่อยู่ในประเภทโรงเรียนแตกต่างกัน มีการปฏิบัติบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด และผลงานวิจัยของนักวิชาการหลายท่าน ซึ่งมีแนวความคิดที่จะนำเสนอ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ
 - 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
 - 1.4 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
2. การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน
 - 2.1 การบริหารจัดการศึกษาไทย
 - 2.2 การบริหารงานโรงเรียนเอกชน
 - 2.3 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนเอกชน
 - 2.4 ขอบข่ายของการบริหารงานโรงเรียนเอกชน
3. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน
 - 3.1 การพัฒนาหลักสูตร
 - 3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 3.3 สื่อการเรียนการสอน
 - 3.4 การวัดผลและประเมินผล
4. บทบาทของครูที่เกี่ยวกับงานวิชาการ
5. บริบทของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สุราษฎร์ธานี เขต 1

6. วรรณกรรมตัวแปรอิสระ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักและเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมในสถานศึกษา โดยมีจุดหมายให้ไปสู่การมีคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา

1.1 ความหมายการบริหารงานวิชาการ

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548: 1) ระบุว่า การบริหารงานวิชาการเป็นมาตรฐานการศึกษาของชาติ เป็นอุดมการณ์ สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต และการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547: 25) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ จำเป็นต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติขององค์การ ผู้บริหารต้องสร้างทักษะในการบริหาร เพื่อพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541: 84) ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการไว้ว่า หมายถึง การบริหาร การปรับปรุงพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้เกิดผลดี สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา

สุบิน จันทะนันท์ (2543: 15) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดประสบการณ์ทุกชนิดภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ ให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีลักษณะนิสัยที่ดีและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กมล ภูประเสริฐ (2545: 5 – 6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดในภารกิจของสถานศึกษา ซึ่งคุณภาพการศึกษาที่คาดหวัง คือ คุณสมบัติอันพึงประสงค์ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ทักษะ ความสามารถ สุขภาพกาย สุขภาพจิต และคุณลักษณะในด้านบุคลิกภาพ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม

รุจิรี ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545: 56) อธิบายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูง เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานได้ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา พัฒนาการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ให้มากที่สุด

1.2 ความสำคัญของงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญยิ่ง เป็นงานหัวใจหลัก ของสถานศึกษา โรงเรียนจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นสำคัญ ส่วนงานอื่นๆ เป็นงานส่งเสริมการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพ และช่วยอำนวยความสะดวกแก่งานวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 33) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม เจตคติและค่านิยมให้ผู้เรียนเป็น คนเก่ง คนดี และมีความสุขในการดำรงชีวิตตลอดจนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม

2. งานวิชาการเป็นตัวกำหนดปริมาณงานของโรงเรียน เมื่อโรงเรียนมีงานวิชาการมาก ปริมาณงานด้านอื่นๆ ย่อมมีมากตามไปด้วย

3. งานวิชาการเป็นเครื่องกำหนดการจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์จะจัดให้ตามสัดส่วนของปริมาณงานวิชาการของโรงเรียน โรงเรียนจะได้รับการจัดสรรงบประมาณมากขึ้นขึ้นอยู่กับปริมาณงานของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณงานด้านวิชาการ

4. งานวิชาการเป็นเครื่องตัดสินคุณภาพของโรงเรียน การพิจารณาคุณภาพของ โรงเรียนต้องอาศัยงานทางด้านวิชาการของโรงเรียน โดยพิจารณาวิธีการและผลผลิตของระบบงาน วิชาการ อันได้แก่ วิธีการสอนของครู การบริหารงานวิชาการ ผลสำเร็จของครู ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ ทางกรเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นต้น

5. งานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจกงานวิชาการเป็นงานหลักในสถานศึกษา ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูร่วมมือกัน ในการปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียนอยู่เสมอ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้จักวางแผน การติดต่อสื่อสารการประสานงาน การควบคุมบังคับบัญชา การวินิจฉัยสั่งการ การมอบหมายงานให้ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานวิชาการบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อุทัย บุญประเสริฐ (2540: 25) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่า งานวิชาการเป็นงานหลัก เป็นงานที่ใหญ่ที่สุดของระบบ เป็นงานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษา และมีหลักสูตรซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการ ที่จะตอบสนองและสนับสนุนงานวิชาการให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

พิชัย เสงี่ยมจิตต์ (2541: 4) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งและจัดว่าเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาเป็นการวางพื้นฐานในการพัฒนาคนให้สามารถแสวงหาความรู้ ก้าวมันทันโลก สามารถปรับตัวอยู่ได้อย่างมีความสุข

กมล ภูประเสริฐ (2545: 6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง ประกอบด้วยงานหลายๆ ด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตร

หลักสูตรท้องถิ่น งานเกี่ยวกับการเรียนการสอน งานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล การเรียนตามสภาพจริง ไม่เน้นการใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียว

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด หากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า ทันทต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจ การยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด

1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2545: 9) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการที่สำคัญๆ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัดคือ ผลผลิต และกระบวนการเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วม การเสนอแนะและการพัฒนาในงานวิชาการ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการ โดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจาก การร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3 – Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการ มีปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่างๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความรู้ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กันคือมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 หลักประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหาร แต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้น การลงทุนทางวิชาการจึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของ วิชาการได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผลประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการเป็นแนวคิดเพื่อให้การปฏิบัติบรรลุสู่ความสำเร็จใน การบริหารงานวิชาการ ดังนั้นในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารต้องใช้ทั้งหลักประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงคุณภาพของเป้าหมายคือ ผู้เรียนเป็นหลัก นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงบุคลากร ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการบริหาร โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหาร ให้การส่งเสริม สนับสนุน และดูแลเอาใจใส่ ด้วยความยุติธรรมและเสมอภาค

1.4 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ ครอบคลุมกิจกรรมในทุกด้านที่ส่งเสริมการจัดการเรียน การสอน ขอบข่ายของงานวิชาการจึงกว้าง และครอบคลุมงานหลายด้าน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545: 3-4) ได้เสนอขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร ท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและการส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาน ประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 32-40) ได้กำหนดขอบข่ายของงานวิชาการออกเป็น 12 งาน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล การประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา

การศึกษา

รุจิร ภู่อสาร และจัทรานี สงวนนาม (2545: 59) กล่าวว่า เพื่อให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายของงานวิชาการอย่างลึกซึ้ง ตามที่กองพัฒนาบุคคล โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ปรับเปลี่ยนรวบรวมในส่วนที่เห็นว่าเป็นเรื่องเดียวกันเข้าด้วยกัน และเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 ว่าด้วยเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของขอบข่ายการบริหารงานวิชาการออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

กมล ภู่อประเสริฐ (2547: 9-18) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ คือ

1. การบริหารหลักสูตร ได้แก่ การจัดทำมีการดำเนินงาน การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการกำหนดทำหน่วยการเรียนรู้
2. การบริหารการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดทำมีการดำเนินงาน การรวบรวมวิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดการเตรียมการและการจัดหาสื่อประกอบการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน

3. การบริหารการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงาน การวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้อิงของหน่วยการเรียนรู้ กำหนดวิธีการและเครื่องมือ การวัดผลและประเมินผล การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการประเมิน การนำข้อมูลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่อง ของผู้เรียน

4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่การจัดให้มีการดำเนินงาน การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน การควบคุม ส่งเสริมให้มีการนิเทศภายใน

5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ

6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา

7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ

8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ

9. การบริหารการประเมินผลงานวิชาการของสถานศึกษา

จากแนวคิดของหน่วยงานทางการศึกษาและของนักการศึกษาดังกล่าวแล้วนั้นล้วนแต่ เป็นข้อบ่งชี้ที่เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับผู้เรียนได้ตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละระดับ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งล้วนแต่จะเป็นขอบเขตหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องตระหนัก และให้ความสำคัญของการดำเนินงานตามข้อบ่งชี้ดังกล่าวนี้ การบริหารงาน วิชาการของโรงเรียน จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

2.1 การบริหารจัดการศึกษาไทย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540: 7) เสนอว่า เพื่อให้การ ดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายหลัก คือ การให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้คือ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข การจัดการศึกษาจะต้องดำเนินไปตามบทบาทหน้าที่โดยถือว่า งาน วิชาการเป็นงานหลัก ส่วนงานด้านอื่นๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้การดำเนินงานโรงเรียนเป็นไป ด้วยความราบรื่นโดยกำหนดงานไว้ 6 งานคือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานธุรการการเงินและพัสดุ งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การจัดการศึกษา จะต้องดำเนินไปตามบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนและสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนและภารกิจ หลักที่ผู้บริหารจำเป็นต้องเอาใจใส่และให้ความสำคัญเป็นพิเศษ คือ งานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป.: 33) ได้กำหนดงานบริหารโรงเรียนไว้ 4 งาน คือ งาน บริหารงานวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป งานวิชาการ เป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปยัง

สถานศึกษาให้มากที่สุดและให้ความสำคัญต่องานวิชาการที่เป็นงานหลักเป็นหัวใจของโรงเรียน ส่วนงานด้านอื่นเป็นงานสนับสนุนที่ทำให้โรงเรียนดำเนินไปด้วยความราบรื่น

กิตติ รัตนราช (2545: 51) กล่าวถึง การบริหารงานในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนโดยให้สอดคล้องกับบริบทการศึกษาของไทย ออกเป็น 8 งานคือ การจัดโครงสร้างองค์การ การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน การบริหารงบประมาณและการจัดการเรียนการสอน การบริหารการศึกษา การบริหารงานบุคคล การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารอาคารสถานที่ และการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน

จากแนวความคิดที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การบริหารจัดการศึกษาไทยในทุกระดับทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนเอกชนหรือรัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารงานด้านวิชาการมากที่สุด เพราะเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพเยาวชน ให้มีความรู้ ความสามารถและเป็นที่ต้องการของสังคม ส่วนงานด้านอื่นเป็นงานสนับสนุนที่ทำให้โรงเรียนดำเนินไปด้วยความราบรื่น

2.2 การบริหารงานโรงเรียนเอกชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 25) ได้บัญญัติเรื่องการศึกษาไว้ใน มาตรา 4 ว่า การศึกษาหมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายและของการศึกษาไว้ในมาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและมาตรา 9 บัญญัติไว้ว่า การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้

1. มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภทการศึกษา
4. มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษาและการพัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
5. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในโรงเรียน
6. การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นใน ส่วนของการบริหารและจัดการศึกษาของเอกชน

จาร์ส นองมาก (2544: 16) กล่าวถึง โรงเรียนเอกชนว่า หมายถึง สถานศึกษาหรือสถานที่ที่บุคคลจัดการศึกษาจัดการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีแก่นักเรียนทุกผลัดรวมกันตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไป แนวคิดในการบริหารโรงเรียนและสถานศึกษาเอกชนให้เป็นที่ปรารถนาของผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนจะต้องพร้อมด้วยปัจจัยหลายด้าน และจะต้องมีกระบวนการบริหารที่ดีเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การสร้างประสบการณ์ความรู้ ควบคู่คุณธรรม การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนองต่อความต้องการของนักเรียน และสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 21-22) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาเอกชนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ไว้ในมาตราต่างๆ ดังนี้

มาตรา 43 ว่าการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระโดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ

มาตรา 44 ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา 18(2) เป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กร ชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 45 ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาที่ กฎหมายกำหนดโดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ เอกชนในด้านจัดการศึกษา

การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐของเขตพื้นที่การศึกษาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อจัดการศึกษาเอกชน โดยให้รัฐมนตรีหรือ คณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับฟัง ความคิดเห็นของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 46 รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อน หรือการยกเว้นภาษี และ สิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาเอกชน ตามความเหมาะสมรวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้

จากแนวคิดที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชน ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้สนับสนุนให้เอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรัฐจะช่วยเหลือ สนับสนุน ด้านการเงิน การลดหย่อน ยกเว้นภาษีสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาเอกชน ส่งเสริมสนับสนุนด้าน วิชาการ เพื่อให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐาน สถานศึกษาเอกชนจะต้องเป็นนิติบุคคล บริหารโดย คณะกรรมการมีอิสระในด้านการบริหารจัดการอยู่ภายใต้การกำกับติดตาม ประเมินคุณภาพและ

มาตรฐานจากรัฐ ในการดำเนินกิจการของสถานศึกษาเอกชนจะต้องเป็นนิติบุคคลและมีคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา เอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กร ชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2554:10) กำหนดให้การปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ได้จัดให้โรงเรียนเอกชนเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่ดูแล ดังนี้

1. ส่งเสริมและประสานงานการศึกษาเอกชนและดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน

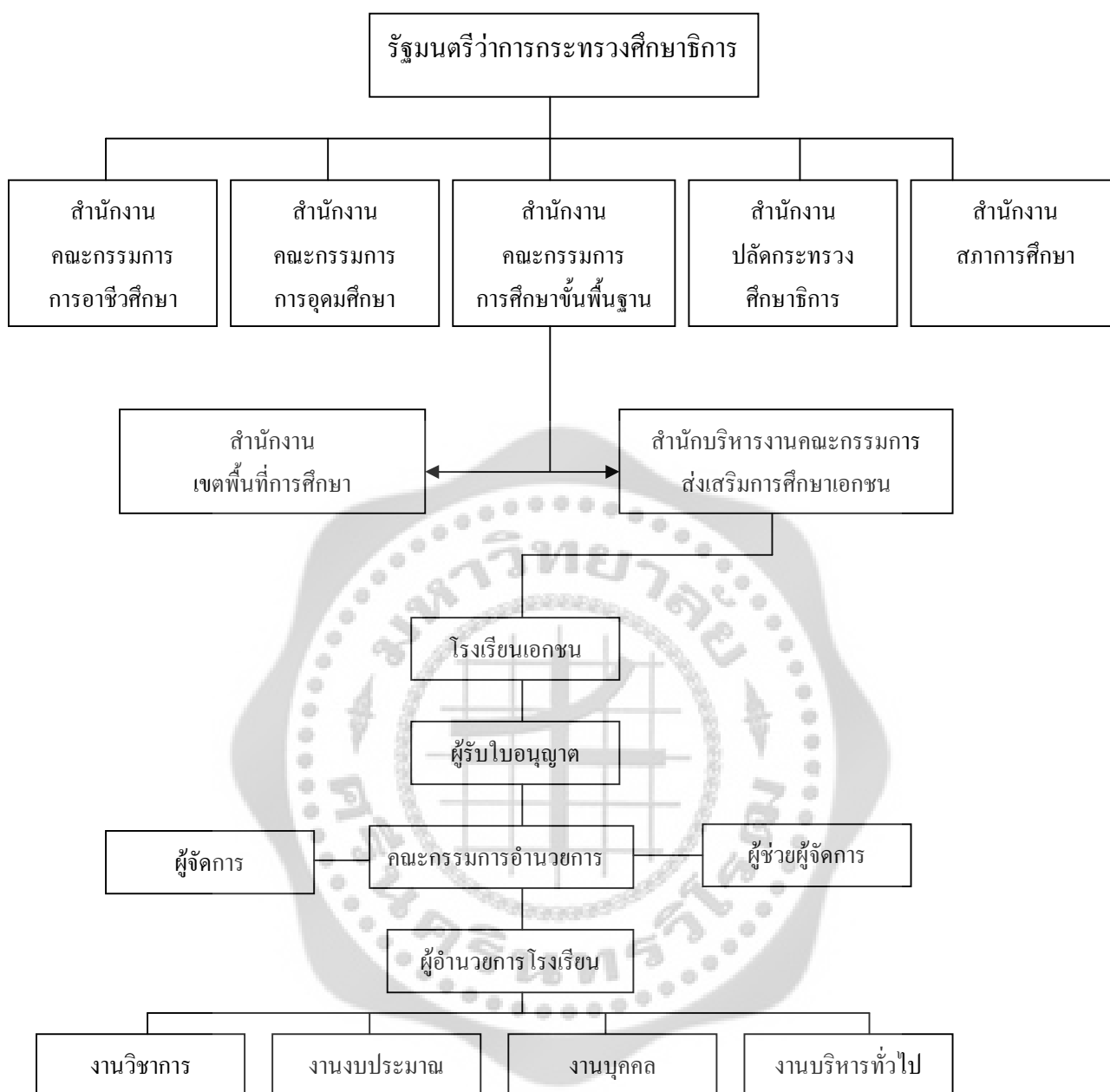
2. เสนอนโยบายยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน กำหนดกฎระเบียบและเกณฑ์มาตรฐานกลางในการจัดการศึกษาเอกชน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการประกันคุณภาพ การวิจัยและพัฒนาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเอกชน

3. ดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนทางการศึกษาเอกชน การอุดหนุนการศึกษาเอกชน การคุ้มครองการทำงาน สิทธิประโยชน์ของครูและบุคลากรทางการศึกษาเอกชนและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเอกชน

4. เป็นศูนย์ส่งเสริมสนับสนุนข้อมูลทะเบียนกลางทางการศึกษาเอกชน ตลอดจนติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาเอกชน

5. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างของโรงเรียนเอกชน ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนเอกชน

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2554: 10

2.4 ขอบข่ายภารกิจการบริหารงานโรงเรียนเอกชน

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนได้ยึดหลักพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งมีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้เป็นเอกภาพเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ ดังนั้น เพื่อให้

สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องความต้องการของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยประสานความร่วมมือกับครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นๆ จัดการศึกษา ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดงานบริหารโรงเรียนไว้ 4 งาน คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป งานวิชาการจึงเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 ข: 12)

พรชัย ภาพันธ์ (2547: 41) ได้กล่าวถึงภารกิจโรงเรียนในแต่ละด้านไว้ดังนี้

1. ภารกิจด้านวิชาการ ประกอบด้วย

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนการเรียนรู้
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
- 1.7 การนิเทศการศึกษา
- 1.8 การแนะนำแนวการศึกษา
- 1.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.10 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 1.11 การส่งเสริมงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

การศึกษา

2. หลักการและแนวคิดด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน

2.1 ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน และสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

2.2 มุ่งส่งเสริมให้ชุมชน และสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้

2.3 มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดถือว่าผู้เรียน มีความสำคัญสูงสุด

2.4 มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานโดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้น ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

2.5 มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดการและพัฒนาการศึกษา

3. เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนใช้เป็นแนวพัฒนา ดังนี้

3.1 ปรัชญาและแนวนโยบายของโรงเรียน มีความชัดเจนและเหมาะสม สามารถเป็นเครื่องชี้้นำการดำเนินงานของโรงเรียน

3.2 การเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับหลักสูตร ปรัชญา และนโยบายของโรงเรียน รวมทั้งเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพ

กรณีการ ฎิยญญาคง (2539: 12) กล่าวถึงโรงเรียนที่ดีมีประสิทธิภาพคือโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาได้ครบถ้วนได้มาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ของสังคมและชุมชนอย่างมีคุณภาพโดยปกติจะมีหลักสูตรเป็นตัวกำหนด เป็นแนวทางให้นักเรียนได้ปฏิบัติเพื่อมุ่งไปสู่มาตรฐานแต่เนื้อหาในหลักสูตรนั้นโรงเรียนแต่ละโรงเรียนก็มีสิทธิที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและชุมชนได้แต่ต้องมีความเหมาะสมไม่ขัดต่อกฎระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ดังนั้นการบริหารการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ต้องคำนึงถึงเป้าหมายและความต้องการของสังคม อยู่เสมอ การจักระบบการศึกษาปัจจุบันนี้ไม่ว่าระดับชาติ ระดับท้องถิ่นหรือระดับของโรงเรียน มีหลักการทั่วไป 10 ประการ (ธำรง ชูทัพ. 2543: 19- 20) ดังนี้

1. ครูจะต้องรู้จักเด็กที่สอนอย่างทั่วถึงทุกคนและครูจะต้องทราบความจำเป็นหรือความต้องการ ปัญหา ข้อจำกัดและความสามารถเฉพาะตน ของเด็กแต่ละคนที่ครูสอนด้วย
2. การจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นระดับชาติ ระดับท้องถิ่นหรือระดับโรงเรียน จะต้องยึดหลักการว่าเด็กทุกคนจะมีโอกาสเท่าเทียมกัน ที่จะเข้าโรงเรียนได้และมีโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียน
3. การจัดการบริหารโรงเรียนต้องให้เหมาะสมกับปรัชญา วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา
4. การจักระบบโรงเรียนต้องยึดหลักการจะทำให้เด็กได้ดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตยและควรมีการฝึกอบรมให้มีความรู้สึกนึกคิด และความนิยมในวิถีทางประชาธิปไตย
5. การจักระบบโรงเรียนจะต้องเปิดโอกาสได้ดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย และควรมีการฝึกอบรมให้มีความรู้สึกนึกคิด และความนิยมในวิถีชีวิตทางประชาธิปไตย
6. การจักระบบโรงเรียนให้โอกาสเด็กได้ใช้ความรู้สึที่ได้เรียนมาทุกๆ วิชาผสมผสานกัน
7. การบริหารโรงเรียนยึดหลักการสำคัญอย่างหนึ่ง คือให้ครูระลึกอยู่เสมอว่าครูมีหน้าที่ส่งเสริมและช่วยเหลือให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเติบโตในทุกๆ ด้านพร้อมๆ กัน
8. การจักระบบโรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้มีความคล่องตัวเพื่อเปลี่ยนแปลงปรับปรุงแก้ไขได้เสมอ
9. การจักระบบโรงเรียนเข้าชั้นหรือการแบ่งหมู่ แบ่งกลุ่มนักเรียน ต้องเคารพคตินิยมของไทย ที่ว่าเด็กไทยทุกคนมีความสำคัญทัดเทียมกัน
10. โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ทั้งหมดเพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพจริงๆ

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาโรงเรียนเอกชน ให้เป็นโรงเรียนที่ดีมีคุณภาพหรือเป็นโรงเรียนที่ สมบูรณ์แบบการบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นงานที่สำคัญยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องเร่งพัฒนา ปรับปรุงตามกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และต้องเรียนรู้การนำ เทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นที่ไปตามแบบสากลให้มี คุณภาพและประสิทธิภาพ และจะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมากโดยมีเจตนาที่จะให้การศึกษา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน สนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม

2.5 ประเภทของโรงเรียนเอกชน

ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 ได้ให้ความหมายของคำว่า “โรงเรียน” ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. 2554:2)

“โรงเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนใน ระบบ หรือโรงเรียนนอกระบบ ที่มีใช้เป็นสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วย สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

“โรงเรียนในระบบ” หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธี การศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จ การศึกษาที่แน่นอน

“โรงเรียนนอกระบบ” หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยมีความยืดหยุ่นในการ กำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา และให้หมายความรวมถึงศูนย์การศึกษาอิสลาม ประจำมัสยิด (ตาดีกา) และสถาบันศึกษาปอเนาะ

สรุปแล้วประเภทของโรงเรียนเอกชนมี 2 ระบบ คือ โรงเรียนเอกชนในระบบ กับโรงเรียน เอกชนนอกระบบ ดังนี้

1. โรงเรียนเอกชนในระบบ ประกอบด้วย
 - 1.1 โรงเรียนสามัญศึกษา สอนอนุบาล – มัธยมศึกษาตอนปลาย
 - 1.2 โรงเรียนอาชีวศึกษา สอน ปวช. - ปวส.
 - 1.3 โรงเรียนนานาชาติ
 - 1.4 โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม,สามัญประเภทการกุศล

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า โรงเรียนเอกชนในระบบที่เปิดสอนการศึกษาสายสามัญ ศึกษา ได้แก่ สอน อนุบาล – มัธยมศึกษาตอนปลาย และเปิดสอนการศึกษาสายอาชีวศึกษา ได้แก่ สอน ปวช. – ปวส.

2. โรงเรียนเอกชนนอกระบบ แบ่งได้ดังนี้

- 2.1 โรงเรียนสอนศาสนา
- 2.2 โรงเรียนสอนศิลปะและกีฬา
- 2.3 โรงเรียนสอนวิชาชีพ
- 2.4 โรงเรียนกวดวิชา
- 2.5 โรงเรียนสร้างเสริมทักษะชีวิต

จากแนวคิดที่กล่าวมาขอขยายภารกิจงานบริหารวิชาการโรงเรียนเอกชน มุ่งกระจายอำนาจเพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งเป็นปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ ผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนจะต้องทราบถึงเรื่องงานด้านวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการให้เป็นไปตามความต้องการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญสุด

3. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาต่าง ๆ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้ประสานแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ, ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, รุจิรี ภูสาระ และจันทรานี สงวนนาม, และกมล ภูประเสริฐ นำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน โดยผู้วิจัยเลือกภารกิจของงาน 4 ด้าน ที่เป็นภาระงานวิชาการหลัก คือ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) สื่อการเรียนการสอน 4) การวัดผลและประเมินผล ฉะนั้นครูในโรงเรียนเอกชนจะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

3.1 การพัฒนาหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นศัพท์ทางการศึกษาคำหนึ่ง ที่มีความสำคัญมากต่อการจัดการศึกษาในทุกระดับการศึกษา มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

ชนัท ธาตุทอง (2550: 4) ให้ความหมายว่าหลักสูตร หมายถึง การบูรณาการศิลปะการเรียนรู้ และมวลประสบการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สามารถนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามสิ่งที่สังคมคาดหวัง และมีการกำหนดแผนงานไว้ล่วงหน้า โดยสามารถปรับปรุง และพัฒนาให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

พิสนุ ฟองศรี (2549: 154) ให้ความหมายว่า หลักสูตร หมายถึง การวางแผนหรือจัดระบบทางการศึกษาเกี่ยวกับประมวลวิชา ประสบการณ์ต่างๆ การจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะต่างๆ ที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 7-9) ให้ความหมายคำว่า หลักสูตร หมายถึง กลุ่มรายวิชาที่จัดอย่างมีระบบหรือลำดับวิชาที่บังคับสำหรับการจัดการศึกษา และหรือแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือโปรแกรมประสบการณ์ การเรียนรู้ หรือกิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่างๆ ที่จัดเตรียมไว้ โครงการที่ประมวลความรู้ และมวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้ผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด การเลือกหรือการจัดเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล ภายใต้คำแนะนำของผู้สอน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1272) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ประมวลวิชาและกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในการศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

เดือนเพ็ญ หอมนวล (2554: ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของคำว่า หลักสูตร หมายถึง ขอบเขตข้อกำหนดระดับชาติมาสู่โรงเรียน เป็นแนวทางการจัดการศึกษา วิชาที่ถูกจัดทำขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่น ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ และกิจกรรม ประสบการณ์ที่สอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น และมีความสำคัญคือเป็นแนวทางที่ครูจะต้องยึดถือในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถ และคุณลักษณะตรงตามที่ได้กำหนดไว้

สุธี วรประดิษฐ์ (2554: ออนไลน์) สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง แนวการจัดประสบการณ์ และ/หรือเอกสาร ที่มีการจัดทำเป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้หรือโครงการจัดการศึกษา โดยมีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542: 44) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่จัดให้กับผู้เรียน โดยมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอนกำหนดไว้ในเอกสารเพื่อแผนแม่บทในการจัดการเรียนการสอนตามระดับชั้น

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2544: 2) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษาว่า เป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีชีวิตอยู่ในสถานศึกษา ชุมชน สังคมและโลกอย่างมีความสุข

โอลิวา (Oliva. 2003: 8 – 9) ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตร โดยแบ่งเป็น การให้นิยามโดยยึดจุดประสงค์ (Purpose) หลักสูตรจึงมีภาระหน้าที่ที่จะทำให้ผู้เรียนควรจะเป็นอย่างไร หรือมีลักษณะอย่างไร หลักสูตรแนวคิดนี้จึงมีความหมายในลักษณะที่เป็นวิธีการ ที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย เช่น หลักสูตร คือ การถ่ายทอด มรดกทางวัฒนธรรม

หลักสูตร คือ การพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน การให้นิยามโดยยึดบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Contexts) นิยามหลักสูตรในลักษณะนี้ เป็นการอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของหลักสูตร ซึ่งแล้วแต่ว่า เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีลักษณะเป็นอย่างไร เช่น หลักสูตรที่ยึดเนื้อหาวิชา หลักสูตรที่ยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลางหลักสูตรเพื่อการปฏิรูปสังคม การให้นิยามโดยยึดวิธีดำเนินการหรือยุทธศาสตร์ (Strategies) เป็นการให้นิยามหลักสูตร ในเชิงวิธีดำเนินการที่เป็นกระบวนการยุทธศาสตร์หรือ เทคนิควิธีการที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร คือ กระบวนการแก้ปัญหา หลักสูตร คือ การทำงานกลุ่ม หลักสูตร คือ การเรียนรู้รายบุคคล หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง แนวการจัดประสบการณ์ เอกสาร ที่มีการจัดทำเป็นแผนการจัดการสภาพการเรียนรู้หรือโครงการจัดการศึกษา โดยมีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียน เกิดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดมวลประสบการณ์ ความรู้ ต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาจนสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ความสำคัญของหลักสูตร

สูนีย์ ภูพันธ์ (2542: 17) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนบ้านหลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา
3. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา
4. ในระดับสถานศึกษาหลักสูตรจะให้แนวปฏิบัติแก่ครู
5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
6. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่า ผู้เรียนและสังคมควรจะ ได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง
7. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า เนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม
8. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า วิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุกเป็นอย่างไร
9. หลักสูตรย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นเช่นไร
10. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมในสังคม และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

สุมิตร คุณานุกร (2549: 199 -200) กล่าวถึง ความสำคัญของหลักสูตรว่าหลักสูตรมีความสำคัญ เพราะเป็นเครื่องชี้แนวทางหรือเป็นบทบาทสำคัญของรัฐในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ที่มี

ส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา และควบคุมการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

ปฏุล นันทวงศ์ และไพโรจน์ ด้วงวิเศษ (2553: 9) สรุปความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพตามที่พึงประสงค์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ

สุทธิ วรประดิษฐ์ (2554: ออนไลน์) สรุปว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นเอกสารซึ่งเป็นแผนการหรือโครงการจัดการศึกษาที่ระบุแนวทางการจัดมวลงประสพการณั เป็นส่วนกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่หลักสูตรกำหนดไว้

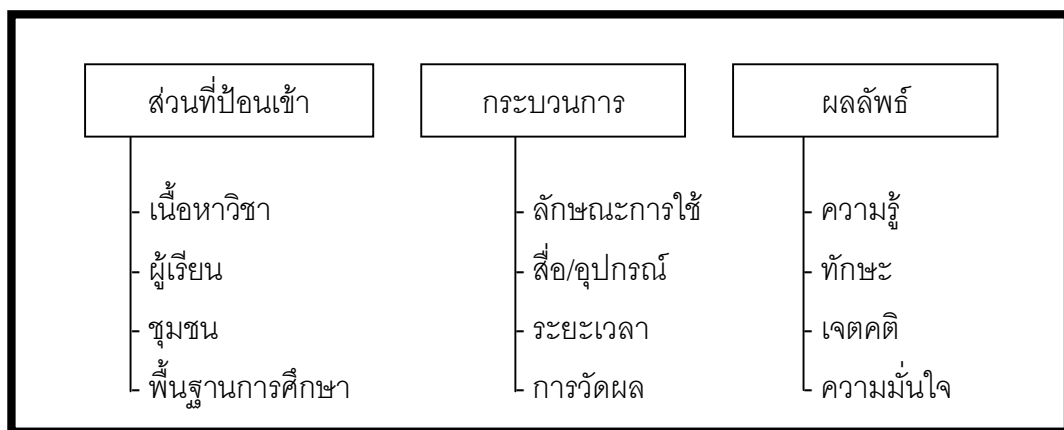
จากความสำคัญของหลักสูตรข้างต้น สรุปว่า หลักสูตรมีความสำคัญมากที่สุดใกระบวนการจัดการศึกษา เปรียบเสมือนเครื่องกำหนดวิถีการดำเนินชีวิตของผู้เรียน โดยเฉพาะในเด็กซึ่งเป็นความคาดหวังของประเทศชาติ ที่ต้องการให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ โดยหลักสูตรช่วยให้เด็กรู้จักการอยู่ร่วมกัน การรู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ไม่เอา راحتเอาเปรียบสังคม และสามารถเจริญเติบโตเป็นกำลังสำคัญของชาติได้ต่อไปในอนาคต

องค์ประกอบของหลักสูตร

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้แสดงถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้แตกต่างกัน เช่น

รุจิรี ภูสาระ (2546: 8) อธิบายว่า องค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง ส่วนที่อยู่ภายในและประกอบกันเข้าเป็นหลักสูตร เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตรไปด้วย

โบแชมพ์ (Beauchamp) (รุจิรี ภูสาระ. 2546: 9; อ้างอิงจาก Beauchamp. 1968: 108) ได้กล่าวถึงโครงสร้างหลักสูตรเชิงระบบแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างหลักสูตรเชิงระบบ

ที่มา: รุจิรี ภูสาระ. (2546). การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. หน้า 9.

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ควรประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่สถานศึกษาร่วมกันพิจารณาเห็นว่า เป็นสิ่งที่ขาดมิได้ และทำให้หลักสูตรที่จัดขึ้นนั้นมีความสมบูรณ์ ครบถ้วนตั้งแต่เริ่มต้นในการใช้หลักสูตร ไปจนถึงสิ้นสุดการใช้หลักสูตร โดยควรจัดให้เป็นระบบ เป็นขั้นตอน เพื่อให้สะดวกต่อการนำหลักสูตรไปใช้

การพัฒนาหลักสูตร

ซุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2545: 35) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามจัดประสบการณ์ต่างๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามที่พึงประสงค์ของสังคม

สุชี วรประดิษฐ (2554: ออนไลน์) การพัฒนาหลักสูตรเป็นการทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือเป็นการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน เป็นกระบวนการที่เป็นระบบเชื่อมโยงกันในมิติต่างๆ ได้แก่ การวางแผนจัดทำหลักสูตรหรือร่างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร

หรรษา นิลวิเชียร (2547: 7) อธิบายว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง เป็นกระบวนการปรับปรุงหลักสูตรหรือสร้างหลักสูตรใหม่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการจัดการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ (2542: 378–379) ได้เสนอหลักการพัฒนาหลักสูตรไว้ 6 ประการ คือ

1. มีการดำเนินงานเป็นระเบียบแบบแผนต่อเนื่องกันโดยคำนึงถึงจุดเริ่มต้นของการพัฒนาจากที่ใดก่อน แล้วจะดำเนินการอย่างไรในขั้นตอนต่อไป

2. การคำนึงถึงวิธีการดำเนินงานต่างๆ หลักการและวิธีปฏิบัติตลอดจนองค์ประกอบต่างๆ เช่น การทดสอบหลักสูตร

3. การพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมีการฝึกอบรมครูผู้สอนให้เข้าใจหลักสูตรใหม่ ความรู้และแนวคิดใหม่ๆ

4. การคำนึงถึงประโยชน์ในด้านพัฒนาจิตใจ และทัศนคติของผู้เรียน

5. มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือ การประสานงานอย่างดีจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรทุกด้าน และเวลาในการติดตามผล

6. การมีผู้นำที่ชำนาญ และมีความสามารถในการทำงานเป็นอย่างดี

จ๋า เชื้ออินทร์ (2554: ออนไลน์) สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตร เป็นการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่ใช้อยู่เดิมให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครองภายในท้องถิ่น ภายในประเทศ และต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นในการกำหนดจุดหมาย เป้าหมาย จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้อยู่ในสถานศึกษาให้เกิดความเหมาะสมหรือสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นแก่ผู้เรียน จนผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละคนโดยจำเป็นต้องมีหลักการในการพัฒนาหลักสูตร ที่จัดทำอย่างเป็นกระบวนการ คือ มีขั้นตอนในการดำเนินงานที่ถูกต้องตามวิธีการ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรที่ชำนาญการจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากแนวความคิดการพัฒนาหลักสูตร สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร เอกสารหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตรสำหรับการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ การศึกษาและการทำความเข้าใจหลักการ จุดหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรมีความชัดเจน การสร้างและ/หรือปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียนและท้องถิ่น การนำหลักสูตรที่สร้างและปรับปรุงแล้วนำผลประเมินไปใช้ ตลอดจนการประเมินการใช้หลักสูตรที่สร้างและ/หรือปรับปรุงแล้วนำผลการประเมินไปใช้

3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการหนึ่งซึ่งมีความสำคัญมากโดยเฉพาะในยุคปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีต่างๆ มากมาย ทำให้การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันแตกต่างจากอดีตโดยสิ้นเชิง

ความหมายของการจัดการเรียนรู้

กุลยา ดันตีผลาชีวะ (2551: 35) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกลไกของการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของบุคคลที่หมายถึง การเปลี่ยนแปลงศักยภาพของพฤติกรรมอย่างถาวร โดยเป็นผลจากประสบการณ์ที่ได้รับสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลาซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สังคม และสิ่งแวดล้อม

ทิตานา แชมมณี และชนาธิป พรกุล (2544: 35) กล่าวว่า การเรียนรู้มีขอบเขตที่ครอบคลุมความหมาย 2 ประการ คือ

1. การเรียนรู้ในความหมายของ “กระบวนการเรียนรู้” (Learning process) ซึ่งหมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนหรือวิธีการต่างๆ ที่ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้

2. การเรียนรู้ในความหมายของ “ผลการเรียนรู้” (Learning outcome) ซึ่งได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจในสาระต่างๆ ความสามารถในการกระทำและการใช้ทักษะกระบวนการต่างๆ รวมทั้งความรู้สึกละเอียดคิดอันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ได้ว่าการเรียนรู้ เป็นทั้งลักษณะผลลัพธ์อันเป็นเป้าหมาย (Ends) และวิธีการที่นำไปสู่เป้าหมาย (Means) ซึ่งลักษณะทั้งสองนับเป็นองค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน และส่งผลกระทบต่อกัน

ดารี บุญชู (2546: 17) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนหรือการใช้วิธีการต่างๆ ที่จะช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้

ชนาธิป พรกุล (2543: 53) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง หรือการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการแสดงพฤติกรรมในสถานการณ์ใดซึ่งเป็นผลมาจากการฝึกปฏิบัติหรือได้รับประสบการณ์

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการต่างๆ ที่ผู้บริหารรวมทั้งบุคลากรพยายามศึกษา เพื่อที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงความสามารถในการแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียนให้มากที่สุด

ลักษณะของกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพไว้ในมาตรา 24 โดยให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (ดารี บุญชู. 2546: 19-20)

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ทักษะที่ต้องฝึก ได้แก่ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่งได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered learning)

นักวิชาการหลายท่านอธิบายถึงความหมายของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนี้ ธนาธิป พรกุล (2543: 50) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered learning) คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากการคิด การค้นคว้า การทดลอง และการสรุป เป็นความรู้โดยตัวผู้เรียนเอง ครูผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทหน้าที่จากการถ่ายทอดความรู้มาเป็น ผู้วางแผน จัดการ ชี้แนะ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจึงหมายถึงการจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543: 20-22) ได้ให้ความหมายของกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด หมายถึง การกำหนดจุดหมาย สาระกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียน และการวัดประเมินผลที่มุ่งพัฒนาคนและชีวิต ให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้เต็มความสามารถ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน สรุปได้ว่า การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การเรียนรู้ที่เกิดจากตัวผู้เรียนเอง โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดเตรียมสิ่งต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

กรมวิชาการ (2544: 1) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการว่า หมายถึง การจัดการเรียนรู้ โดยใช้ความรู้ความเข้าใจและทักษะในศาสตร์หรือวิชาต่างๆ มากกว่า 1 วิชาขึ้นไปรวมเข้าด้วยกัน ภายใต้เรื่องราว โครงการหรือกิจกรรมเดียวกัน เพื่อแก้ปัญหาหรือแสวงหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

รูปแบบของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

อรัญญา สุธาสิโนบล (2545: 23-24) ได้อธิบายถึง รูปแบบการบูรณาการ (Models of Integration) มี 4 รูปแบบ คือ

1. การสอนบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion Instruction) เป็นการสอนโดยครูผู้สอนจะสอดแทรกเนื้อหาสาระอื่นๆ ให้เข้ากับหัวข้อเรื่องหรือสาระที่กำหนดขึ้นมา ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะกระบวนการเรียนรู้ไปแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากเนื้อหาสาระที่กำหนด

2. การสอนบูรณาการแบบคู่ขนาน (Parallel Instruction) เป็นการสอนโดยครูผู้สอนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่สอนต่างวิชากัน ต้องวางแผนร่วมกันในการกำหนดหัวเรื่องความคิดรวบยอดและปัญหาเดียวกัน เมื่อวางแผนร่วมกันแล้ว ครูผู้สอนแต่ละคนจะวางแผนการสอนของแต่ละคนซึ่งจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของวิชา

3. การสอนบูรณาการแบบพหุวิทยาการ (Multi disciplinary Instruction) เป็นการสอนที่มีลักษณะคล้ายกับแบบคู่ขนาน โดยครูผู้สอนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ได้ร่วมกันวางแผนในการกำหนดหัวเรื่อง ความคิดรวบยอด และปัญหาร่วมกัน แต่ละคนสอนตามวิธีการของตน จากนั้นครูผู้สอนจะกำหนดงาน/โครงการให้ผู้เรียนปฏิบัติ โดยกิจกรรมในโครงการนั้นจะต้องเชื่อมโยงวิชาต่างๆ เข้าด้วยกัน

4. การสอนบูรณาการข้ามวิชา หรือการสอนแบบคณะ (Tran disciplinary Instruction) เป็นการสอนที่ผู้สอนในวิชาต่างๆ กันร่วมกันวางแผนเป็นคณะ โดยปรึกษากันในการกำหนดหัวเรื่อง ความคิดรวบยอดและปัญหาร่วมกัน และดำเนินการสอนผู้เรียนกลุ่มเดียวกัน

การเรียนการสอนแบบร่วมมือ

ความหมายของการเรียนการสอนแบบร่วมมือ

ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2544: 13 - 14) ได้อธิบายถึงการเรียนการสอนแบบร่วมมือว่า การเรียนการสอนแบบร่วมมือ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก กลุ่มละประมาณ 3-5 คน โดยที่สมาชิกอาจมีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันรับผิดชอบการทำงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มร่วมกัน เพื่อให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จ โดยสมาชิกภายในกลุ่มต้องกระตุ้นสมาชิกคนอื่นและช่วยเหลือกัน ผู้เรียนทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในตนเองและของกลุ่มให้มากที่สุด เป็นวิธีการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มเป็นปัจจัยหลัก ผู้เรียนทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยมีหลักการว่า ความสำเร็จของกลุ่มคือความสำเร็จของตนเอง โดยการเรียนการสอนแบบร่วมมือมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเชิงบวก
2. ปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน
3. ความรับผิดชอบส่วนบุคคล
4. ทักษะการทำงานเป็นทีม
5. กระบวนการกลุ่ม

ประเภทของการเรียนการสอนแบบร่วมมือ

ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2544: 14- 15) ได้แบ่งประเภทของการเรียนการสอนแบบร่วมมือออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. กลุ่มการเรียนรู้การสอนแบบร่วมมือที่ไม่เป็นทางการ ขนาดของกลุ่ม 2-3 คน ที่จัดตั้งขึ้นเป็นการชั่วคราวในระยะเวลาสั้นๆ หรือใช้เมื่อต้องการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียน หรือใช้ช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียน

2. กลุ่มที่เป็นฐานความร่วมมือ เป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นอย่างถาวรตลอดทั้งภาคเรียน มีขนาดใหญ่กว่ากลุ่มเรียนแบบไม่เป็นทางการ มีขนาดประมาณ 6-7 คน เพื่อให้กลุ่มที่ทำหน้าที่สนับสนุนส่งเสริม และช่วยเหลือสมาชิกในชั้นเรียนด้านวิชาการ

3. กลุ่มการเรียนรู้การสอนแบบร่วมมือที่เป็นทางการ เป็นกลุ่มที่ทำงานด้วยกันและเรียนรู้ด้วยการร่วมมือซึ่งกันและกัน ขนาดของกลุ่มประมาณ 3-5 คน กลุ่มลักษณะนี้อาจหมุนเวียนสมาชิกในกลุ่มกันทุก 2-4 สัปดาห์หรือเมื่อเริ่มบทเรียนหน่วยใหม่

4. การเรียนการสอนแบบร่วมมือ เป็นรูปแบบสังคมของการเรียนการสอนที่ใช้หลักสร้างชุมชนการเรียนรู้ มีผลต่อผู้เรียนทำให้เกิดแรงจูงใจมากขึ้น สมาชิกของกลุ่มเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เกิดความนับถือและรู้สึกมีคุณค่า มีความเชื่อมั่นในการคิดการตัดสินใจของตนเอง รู้สึกว่าตนเองเป็นที่รักของกลุ่มเพื่อน และเพื่อนยอมรับตนเองทางวิชาการ มีการจัดสรรเวลา มีความรับผิดชอบในตนเอง มีทักษะทางสังคม เช่น การติดต่อสื่อสารการร่วมมือ การตัดสินใจ การสำนึกในเชิงบวก และรับรู้รางวัลที่กลุ่มได้รับขึ้นอยู่กับการทำงานของกลุ่ม

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนแบบร่วมมือ ผู้เรียนมีความสำคัญที่จะทำให้เกิดสภาพของการร่วมมือ แต่ผู้ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ลักษณะนี้ได้คือ ครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น สิ่งที่ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงคือ ทำอย่างไรจึงจะให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ และครบถ้วนตามที่สังคมยุคปฏิรูปการศึกษาได้มุ่งหวังไว้

จากแนวความคิดจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และการปฏิบัติจริง การนิเทศการเรียนการสอนแก่ครู ตามความเหมาะสม การส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3.3 สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเฉพาะในยุคปฏิรูปการศึกษา และยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากและรวดเร็ว

ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

จรรยา เหนียนเฉลย (2546: 14) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง การนำสื่อมาใช้ในการเรียนการสอนโดยตรงซึ่งหมายถึง การนำวัสดุ เครื่องมือและวิธีการมาเป็นสะพานเชื่อมโยงความรู้ เนื้อหาไปยังผู้เรียนได้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่ถ่ายทอดซึ่งกันและกันได้ผลตามจุดมุ่งหมาย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 207) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้นั้นหมายถึง สิ่งที่น่าความรู้ไปสู่นักเรียน อยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์หรือไม่ใช่สิ่งพิมพ์ก็ได้ สื่อการสอนที่ใช้สิ่งพิมพ์คือ สื่อประเภท โสตทัศนอุปกรณ์ (Audio Visual Aids) หมายถึง วัสดุเครื่องมือ อุปกรณ์ และวิธีการทางโสตทัศนศึกษา

วิธี เลียนบรรจง (2553: 2) สรุปถึง การจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ว่าผู้บริหารควรจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ไว้ให้พร้อมสำหรับบริการแก่ครู จัดระบบการผลิต การ ยืม การเก็บรักษา การซ่อมแซมให้ทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งควรสำรวจความต้องการใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ สำหรับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนดำเนินการต่อไป

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ช่วยให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ง่ายและชัดเจนในเนื้อหาวิชามากขึ้น และยังส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียนจนส่งผลดีต่อความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน

คุณค่าของสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนนั้นมีความสำคัญและจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจ อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น และยังเป็นการช่วยลดบทบาทของครูอีกทางหนึ่ง ตามที่จันทร์ฉาย เตมียาการ (2535: 10-14) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. สื่อกับผู้สอน

1.1 ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอน ทั้งด้านแรงงานและเวลาที่ทุ่มเทโดยเปล่าประโยชน์ในบางครั้ง แทนที่ครูผู้สอนจะต้องเตรียมการสอนอย่างหนักแทบทุกชั่วโมงอย่างที่ใช้อยู่ ก็มักใช้เวลาเตรียมงานอย่างมีหลักเกณฑ์และคุ้มค่า เช่น การเตรียมเป็นชุดการสอน การสะสมวัสดุเอาไว้เสมอ โดยใช้หลักเกณฑ์การผลิตและการซ่อมแซมรักษาที่ถูกต้อง เป็นต้น

1.2 ผู้สอนสนุกรสนานไปกับการสอน เนื่องจากบรรยากาศในชั้นจะเปลี่ยนไปจากครูยืนพูดหน้าชั้นแต่อย่างเดียวนมาเป็นครูรู้จักใช้วัสดุอุปกรณ์ และเทคนิคกับการเรียนการสอนอยู่เสมอก็จะทำให้ผู้เรียนมีชีวิตชีวา ยิ่งถ้าหากครูเห็นผู้เรียนตื่นเต้นอยากเรียนรู้ ผู้สอนก็จะเกิดกำลังใจและมีความภาคภูมิใจให้กับผู้เรียนและตนเอง

1.3 เมื่อผู้สอนเห็นคุณค่าของสื่อและเทคนิคที่จะใช้กับผู้เรียน ก็จะเป็นแรงผลักดันให้ผู้สอนตื่นตัวอยู่เสมอในการผลิตสื่ออุปกรณ์ ค้นคว้าหาวิธีการใหม่ๆ ตลอดจนเป็นผู้เฝ้าหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ อันจะทำให้บรรยากาศทางการศึกษาไม่ซบเซาอย่างแต่ก่อน

1.4 ครูที่พูดไม่เก่งก็จะมี ความเชื่อมั่นในการสอนมากขึ้น เพราะการเรียนการสอนจะไม่ใช่ครูเป็นผู้พูดคนเดียวอีกต่อไป แต่ผู้เรียนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียน โดยการแสดงความ

คิดเห็น การใช้อุปกรณ์นอกจากจะใช้เพื่อช่วยประกอบในการสอนแล้ว ครูผู้สอนยังสามารถใช้เทคนิคต่าง ๆ เข้าช่วยอีกด้วย ดังนั้นเราก็พอจะกล่าวได้ว่า เทคโนโลยีทางการศึกษาจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับครูผู้สอน ไม่ว่าจะครูผู้สอนจะพูดเก่งหรือไม่ก็ตาม

1.5 ช่วยให้ผู้สอนมีโอกาสรสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถนำเอาประสบการณ์แปลกๆ นอกชั้นเรียนมาเสนอกับผู้เรียนได้เสมอ

2. สื่อกับผู้เรียน

2.1 กระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้ชั้นเรียนมีอะไรใหม่ๆ อยู่เสมอ ตลอดจนทำให้ผู้เรียนตื่นตัวอยู่เสมอ และติดตามว่าจะมีอะไรใหม่ๆ ให้ศึกษาอีกในชั้นเรียนหรือ แม้แต่บางครั้งยังมีโอกาสออกไปศึกษาตามสถานที่ต่างๆ นอกจากชั้นเรียนซึ่งการจัดการเรียนในรูปแบบดังกล่าวย่อมเป็นการทำให้ผู้เรียนอยากจู้จุกเห็น

2.2 ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อนในเนื้อหาวิชาบางวิชาได้ง่ายยิ่งขึ้นทั้งช่วยให้เกิดมโนทัศน์ในเรื่องนั้นได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

2.3 ช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล ในแง่ความสนใจบุคลิกภาพทั้งความสามารถในการเรียนรู้ เซาว์ปัญญา และศักยภาพแห่งความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งถึงแม้ว่าบุคคลมีความคิดแตกต่างกันก็ตาม แต่ถ้าหากเราสามารถหาสื่อมาใช้ให้เหมาะสมแล้ว ผู้เรียนก็อาจเรียนในเรื่องนั้นๆ ได้ดีเท่าเทียมกัน

2.4 ผู้เรียนมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้สอนใช้เทคนิคและสื่อที่นอกเหนือไปจากครูพูดบรรยายอย่างเดียว เช่น การใช้เกม ใช้บัตรคำ และกระเป่าหนัง เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่

2.5 ช่วยดึงประสบการณ์ภายนอกชั้นเรียนหรือนอกโรงเรียนเข้ามาให้ผู้เรียนได้รับรู้และเรียนรู้ได้โดยไม่จำเป็นต้องเสียเวลาการเดินทางไปยังที่ไกลๆ เช่น การนำเอาภาพยนตร์เกี่ยวกับภาพภายใต้ท้องทะเลน้ำลึกแปลกๆ ก็จะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ในการเรียนที่ใกล้เคียงกับความจริง โดยที่ไม่จำเป็นต้องพาผู้เรียนไปดูของจริงก็ได้ ดังนี้ เป็นต้น

สื่อทางการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมเพราะการเน้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้จากธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเราเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความใจกว้างและความรู้ก้าวหน้าทันเหตุการณ์ มีความตื่นตัวอยู่เสมอไม่ยอมปล่อยให้ความเป็นไปรอบตัววิ้งหวินตนเอง โดยไม่ยอมยินยอมอยู่กับที่ ซึ่งถ้าทำเช่นนั้นก็จะหาประโยชน์ไม่ได้เลย

การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษารวมการศึกษานอกโรงเรียน (2545: 24) กล่าวว่า ในทศวรรษนี้ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้มีบทบาทสำคัญต่อโลกอย่างเห็นได้ชัด การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาเริ่มจากรูปแบบของ CAI (Computer Assisted Instruction) CAI มีประสิทธิภาพสูงในการฝึกหัดทักษะขั้นพื้นฐานของผู้เรียน มีราคาไม่แพง สามารถเรียนรู้ได้โดยส่วนตัวหรือห้องเรียนเล็กๆ

โดยไม่ต้องมีการสอนเสริม ในปัจจุบัน CAI ได้รับการพัฒนาจนมีการเชื่อมต่อเข้ากับเทคโนโลยีเครือข่ายซึ่งทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ความคิดวิเคราะห์ วิจาร์ณ และทำงานร่วมกันได้ และยังสามารณสนับสนุนแนวทางการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (constructionist) ซึ่งเป็นพลังขับเคลื่อนใหม่ในการปฏิรูปการศึกษา

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยช่วยให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างบรรยากาศทางวิชาการที่ดีขึ้นสำหรับผู้เรียนทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ชัดเจนในเนื้อหาวิชา มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นสื่อการเรียนจึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียน เนื่องจากสื่อที่ทันสมัยทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้

จากแนวคิดสื่อการเรียนการสอน สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง การร่วมกันวางแผนจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเช่น สื่อเทคโนโลยีต่างๆ การจัดหาวัสดุเพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ เพื่อใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน การอำนวยความสะดวกในการใช้ การจัดเก็บและการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน การสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการสอน และการจัดเก็บและการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน

3.4 การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและการประเมินผล เป็นตัวบ่งชี้ที่ทำให้ทราบถึง คุณภาพมาตรฐานของผู้เรียนที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ที่สถานศึกษาได้ดำเนินการด้วยวิธีการต่างๆ มีนักวิชาการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการประเมินผล แตกต่างกัน ดังนี้

ความหมายของการวัดผลและประเมินผล

นภา หลิมธรัตน์ (2544: 13) กล่าวว่า “ควรเข้าใจเกี่ยวกับคำ (Term) ในเรื่องการวัดผล การประเมินผล 2 คำ ดังนี้คือ การวัดผลหรือการวัด หรือ Measurement หรือ Assessment มีความหมายว่า การจัดหาข้อมูล หรือจัดหาคะแนนจากหลากหลายวิธี ส่วนการประเมินผล คือ การนำผลที่วัดได้มาตัดสินว่ามีคุณค่าอย่างไร

กระทรวงศึกษาธิการ (2542: 24-25) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2546: 89) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการค้นคว้าสารสนเทศจากความจำระยะยาวด้วยการใช้ส่วนต่างๆ ของสมอง เมื่อครูผู้สอนต้องการประเมินผู้เรียน ครูผู้สอนต้องมีเครื่องมือประเมินที่เที่ยงตรง จึงจะสามารถวัดสิ่งที่อยู่ในความจำระยะยาวของผู้เรียนได้ สรุป

ได้ว่า การประเมินผล เป็นการจัดหาข้อมูล ค้นหาความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน และนำผลจากการวัดมาตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินนั้น จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

อนันต์ ศรีโสภ (2524: 1-2) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลการศึกษา มีประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่งเพราะว่าเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการตัดสินใจของครู ผู้บริหารและนักการศึกษา ซึ่งพอจะสรุปประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อครู ช่วยให้ทราบเกี่ยวกับพฤติกรรมเบื้องต้นของนักเรียน ครูก็จะรู้ว่านักเรียนมีความรู้พื้นฐานพร้อมที่จะเรียนในบทต่อไปหรือไม่ ถ้าหากว่านักเรียนคนใดยังไม่พร้อมครูก็จะหาทางสอนซ่อมเสริม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูปรับปรุงเทคนิคการสอนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพอีกด้วย

2. ประโยชน์ต่อนักเรียน ช่วยให้ นักเรียนรู้ว่าตัวเองเก่งหรืออ่อนวิชาใด เรื่องใด ความสามารถของตนอยู่ในระดับใด เพื่อที่จะได้ปรับปรุงตนเอง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนของตนให้ดียิ่งขึ้น

3. ประโยชน์ต่อการแนะแนว ช่วยให้แนะแนวการเลือกวิชาเรียน การศึกษาต่อ การเลือกประกอบอาชีพของนักเรียนให้สอดคล้องเหมาะสมกับความรู้ความสามารถและบุคลิกภาพ ตลอดจนช่วยให้สามารถแก้ปัญหาทางจิตวิทยา อารมณ์ สังคมและบุคลิกภาพต่าง ๆ ของนักเรียน

4. ประโยชน์ต่อการบริหาร ช่วยในการวางแผนการเรียนการสอน ตลอดจนการบริหารโรงเรียน ช่วยให้ทราบว่าปีต่อไปจะวางแผนงานโรงเรียนอย่างไร เช่น การจัดครูเข้าสอน การส่งเสริมเด็กที่เรียนดี การปรับปรุงรายวิชาของโรงเรียนให้ดีขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้แล้วยังมีประโยชน์ต่อการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

5. ประโยชน์ต่อการวิจัย ช่วยวินิจฉัยข้อบกพร่องในการบริหารงานของโรงเรียน การสอนของครูและข้อบกพร่องของนักเรียน นอกจากนี้ยังนำไปสู่การวิจัย การทดลองต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษามาก

6. ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง ช่วยให้ทราบว่าเด็กในปกครองของตนนั้น มีความเจริญงอกงามเป็นอย่างไร เพื่อเตรียมการสนับสนุนในการเรียนต่อ ตลอดจนการเลือกอาชีพของเด็ก

สรุปได้ว่า การประเมินผล เป็นการจัดหาข้อมูล ค้นหาความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน และนำผลจากการวัดมาตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินนั้น จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

หลักการประเมิน

ธนาริพ พรกุล (2543: 92-93) ได้ให้หลักการการประเมินผลการเรียนรู้อันจะใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ 6 ประการ ได้แก่

1. การประเมินผลต้องการความคิดที่ชัดเจน และมีการสื่อความหมายที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่คิดชัดเจนจะรู้ว่ากำลังประเมินอะไร และสามารถนำผลการประเมินสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ การเสนอผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปตัวเลขเท่านั้น ครูผู้สอนสามารถใช้คำภาพประกอบ รูปภาพ ตัวอย่าง เพื่อแสดงความหมายของผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้

2. การประเมินผลในชั้นเรียนเป็นเรื่องสำคัญ การประเมินระหว่างการสอนทุกวันอย่างต่อเนื่อง มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูผู้สอนอาจใช้การประเมินโดยถามคำถาม ดีความหมาย คำตอบ สังเกตการปฏิบัติ ตรวจสอบบ้าน ใช้แบบทดสอบสั้นๆ หรือใช้วิธีอื่นๆ

3. ผู้เรียนเป็นผู้ใช้ผลของการประเมิน ครูผู้สอนควรแจ้งมาตรฐานของพฤติกรรมที่มีคุณภาพที่ครูผู้สอนคาดหวังแก่ผู้เรียนตั้งแต่ต้น มีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบ ผู้เรียนจะมีแรงจูงใจใช้ความพยายามเพื่อความสำเร็จ

4. สิ่งที่จะประเมินต้องชัดเจน ต้องระบุได้ว่าต้องการประเมินอะไร ความรู้ เนื้อหา วิธีแก้ปัญหา การเล่นเกมดนตรี การพูดภาษาต่างประเทศหรือการเขียนรายงาน และการประเมินเรื่องนั้นมีตัวชี้วัดอะไร

5. การประเมินผลต้องมีคุณภาพสูง คุณภาพซึ่งหมายถึง สิ่งต่อไปนี้

- 5.1 สิ่งที่จะประเมินชัดเจน
- 5.2 ผลของการประเมินนำไปใช้ได้ประโยชน์
- 5.3 วิธีการเหมาะสม
- 5.4 การเป็นตัวแทนและอ้างอิงได้
- 5.5 มีความเที่ยงตรงปราศจากอคติและการบิดเบือน

6. การแจ้งผลการประเมินเป็นเรื่องละเอียดอ่อน และควรทำเป็นการส่วนตัวสำหรับผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำครูผู้สอนควรให้ความช่วยเหลือ

รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้

हररररर नलवलररर (2547: 187-188) ได้กล่าวถึง รูปแบบการประเมินผลการศึกรรได้แก่ การประเมินการปฏิบัติและประเมินตามสภาพจริง เป็นทางเลือกใหม่ของการประเมินผลการเรียนรู้อยู่ และเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ดังนี้

1. การประเมินการปฏิบัติ นำมาใช้เมื่อต้องการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีความสามารถที่จะทำงานให้สำเร็จ หรือแสดงให้เห็นสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว การปฏิบัติเป็นสิ่งที่ง่ายต่อการสังเกตและการประเมินว่า ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อยู่หรือไม่เพียงใด สิ่งสำคัญในการประเมินแบบนี้คือ ข้อตกลงด้านระดับมาตรฐานของการปฏิบัติ และการปฏิบัติที่เป็นจริงนั้นจะต้องกระทำในสถานการณ์ที่เป็นจริง ตัวอย่างเช่น ถ้าสอนให้ผู้เรียนร้องเพลง ผู้เรียนก็ต้องร้องเพลงให้ฟัง ในปัจจุบันนี้การประเมินการปฏิบัติจะถูกนำมารวมกับแนวคิดการประเมินตามสภาพจริง คือ การประเมินตามสภาพจริงผู้เรียนไม่เพียงแต่ต้องแสดงให้เห็นการเรียนรู้เท่านั้น แต่ต้องแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในชีวิต

จริง ดังนั้น ความแตกต่างระหว่างคำสองคำนี้อยู่ที่สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ นั่นคือถ้าจะปรับปรุงการประเมินการปฏิบัติ ครูผู้สอนต้องจัดให้ผู้เรียนแสดงความสามารถในการใช้ความรู้ในสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง

2. การประเมินตามสภาพจริง เป็นรูปแบบทางเลือกของการประเมินผลที่กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติ โดยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับสิ่งที่ครูผู้สอนและผู้เรียนปฏิบัติในห้องเรียน วิธีการประเมินได้แก่ การถามคำถามปลายเปิด การจัดนิทรรศการ การสาธิตการปฏิบัติ การทำแฟ้มสะสมงาน ผู้สอนจะต้องประเมินคุณลักษณะที่หลากหลาย นอกเหนือจากการประเมิน การจำข้อมูลหรือการประเมินทักษะต่าง ๆ ครูผู้สอนจะต้องสอนแนวคิดมากยิ่งขึ้น เช่น เน้นสาระสำคัญ การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ และทักษะการคิดในระดับสูง

การรายงานผลการประเมินผลการเรียน

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2545: 270) ได้อธิบายถึง การรายงานผล การประเมินผลการเรียนว่าเป็นการแจ้งผลการเรียนรู้และพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมพัฒนาการเรียนของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลสำหรับออกเอกสารหลักฐานการศึกษาสำหรับการตรวจสอบ ยืนยัน และรับรองผลการเรียน และวุฒิการศึกษาของผู้เรียนตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย ข้อมูลในรายงานการประเมินประกอบด้วย ข้อมูลการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน ข้อมูลการประเมินผลระดับสถานศึกษา ข้อมูลผลการประเมินคุณภาพระดับชาติ และข้อมูลพัฒนาการของผู้เรียนด้านอื่น ๆ ลักษณะของข้อมูลในรายงานการประเมิน อาจเป็นตัวเลข ตัวอักษร คำ หรือข้อความที่เป็นตัวแทนระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่เกิดจากการประเมินผล สรุปตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน

การรายงานผลการประเมินผลการเรียนมีเป้าหมายสำคัญคือ ต้องการให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบผลการเรียนนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการปรับปรุงและพัฒนาบุคคลที่เป็นเป้าหมาย การรายงานวัตถุประสงค์ของการใช้ และผลการประเมิน

สรุปได้ว่า การประเมินผล เป็นการจัดหาข้อมูล ค้นหาความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน และนำผลจากการวัดมาตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นในการประเมินผล ผู้บริหารควรตระหนักและรับผิดชอบโดยตรงต่อการประเมินผล ผู้บริหารจึงควรศึกษาถึงหลักการ รูปแบบ การรายงานการประเมิน และกำหนดนโยบาย จัดหาวัสดุ เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับใช้ในการประเมินผลให้แก่บุคลากรให้พร้อม เพื่อให้การประเมินผลบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารควรติดตาม ตรวจสอบการประเมินผลของบุคลากรอย่างจริงจัง และสม่ำเสมอ เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนที่จะได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคนอย่างแท้จริง

จากแนวคิดการวัดผลและประเมินผล สรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การร่วมกันวางแผนการวัดและการประเมินผลภายในโรงเรียน การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน การจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลอย่างครบถ้วน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดและประเมินผล และนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน การปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีคุณภาพ

4. บทบาทของครูที่เกี่ยวกับงานวิชาการ

ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2554 ได้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในโรงเรียน จากความหมายข้างต้น บุคลากรทางวิชาชีพที่ได้ชื่อว่าครูนั้น มีบทบาทมีความเข้าใจและตระหนักในหน้าที่ของตนเพียงใด

“บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า ผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการกระบวนการการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในโรงเรียน ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่บรรณารักษ์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนว ผู้ปฏิบัติหน้าที่เทคโนโลยีการศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานทะเบียนวัดผล ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานทั่วไป หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. 2554: 3)

ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 กล่าวไว้ว่า “ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ส่วนคำว่า “บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา รวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดการกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545:4)

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า “ครู” หมายความว่าบุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

และจากแนวคิดดังกล่าว คำว่าบุคลากรทางการศึกษา สรุปได้ว่า “บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า ผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการกระบวนการการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่บรรณารักษ์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนว ผู้ปฏิบัติหน้าที่เทคโนโลยี

การศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานทะเบียนวัดผล ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานทั่วไป หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่คณะกรรมการสถานศึกษากำหนด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 50-52) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในงานวิชาการ ว่ามี 7 ประการ ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่การสอนและการเผยแพร่วิชาการ
2. บทบาทหน้าที่ให้การสนับสนุนและให้บริการการเรียนรู้
3. บทบาทหน้าที่บริการและปกครองนักเรียน
4. บทบาทหน้าที่การบริหารงานวิชาการ
5. บทบาทหน้าที่การพัฒนาสถาบัน
6. บทบาทหน้าที่ทางธุรการและบริหารทั่วไป
7. บทบาทหน้าที่อื่นๆ ได้แก่ การรับผิดชอบให้ดำเนินการในหน้าที่ย่อยอื่นๆ หรือชิ้นงานอื่นที่ไม่ได้กล่าวถึง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดเกี่ยวกับเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของครูไว้ในหลายมาตราด้วยกัน ซึ่งมีสาระสำคัญๆ สรุปในส่วนบทบาทสำคัญๆ ที่ครูจะต้องเกี่ยวข้องกับงานวิชาการดังนี้ 1) ครูจะต้องจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ครูต้องพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ 3) ครูจะต้องทำการวัดประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริงโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของผู้เรียน 4) ครูจะต้องศึกษาและทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนการเรียนรู้ของผู้เรียน

จักรพรรดิ วัฒนา (2544: 4-6) กล่าวถึงบทบาทครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ไว้ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด รวมถึงจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
2. จัดสาระการเรียนรู้ โดยเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา
3. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา

5. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

6. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

7. จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน

8. จัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา และผู้ปกครอง รวมทั้งบุคลากรในชุมชนทุกฝ่าย

9. จัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา

10. จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาของชุมชนสังคมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และรักประเทศไทย โดยสาระของหลักสูตรเป็นทั้งด้านวิชาการและทางด้านวิชาชีพ

11. ร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ

12. พัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันเหมาะสมกับผู้เรียน

13. พัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีการศึกษา ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ยนต์ ชุ่มจิต (2544: 234-241) กล่าวว่า ครูมีบทบาทในงานวิชาการ ดังนี้

1. บทบาทในฐานะเป็นผู้พัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ต้องมีความรู้ในเรื่องของหลักสูตรโดยเฉพาะการจัดทำหลักสูตรและนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ครูที่ทำการสอนระดับใด ชั้นใด ก่อนทำการสอนจะต้องศึกษาหลักสูตรนั้นๆ ให้เข้าใจว่ามีจุดประสงค์อย่างไรมีเนื้อหาสาระอะไรบ้างที่ต้องนำมาสอนนักเรียนต้องศึกษาหาความรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะสอนให้มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้จริงจังกว้างขวางและต้องมีความรู้รอบตัวประกอบอีกด้วย

2. บทบาทในฐานะเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรและนอกหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ครูจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ในวิชาการต่างๆ ซึ่งอาจจะจัดในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ได้ ส่วนกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรในวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นกิจกรรมที่มีส่วนสนับสนุนความเจริญอก

งามของนักเรียนในหลายๆ ด้าน เช่น กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด รักษาดินแดน การแข่งขันกีฬาภายในและการอยู่ค่ายพักแรม กิจกรรมต่างๆ ดังกล่าวจะดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบังเกิดผลดีแก่นักเรียนอย่างเต็มที่ก็ต่อเมื่อได้รับความร่วมมืออย่างจริงจังระหว่าง เพื่อนครูด้วยกัน ดังนั้นครูทุกคนในโรงเรียนจะต้องถือว่าเป็นบทบาทหน้าที่ที่ความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อความเจริญงอกงามของศิษย์

3. บทบาทของครูในฐานะนักวิจัย กล่าวคือครูต้องเป็นผู้ที่สร้างเครื่องมือหรือนวัตกรรมสำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและแก้ไขปัญหาทางการเรียน เช่น แก้ปัญหาการเรียนของนักเรียน นักเรียนขาดเรียนโดยไม่ทราบสาเหตุ วิจัยเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน วิจัยวิธีการสอนแบบต่างๆ ให้เหมาะสมกับลักษณะวิชาที่สอนหรือการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในด้านพฤติกรรมของนักเรียน

4. บทบาทของครูในฐานะนักวัดประเมินผล การจัดประเมินผลเป็นส่วนสำคัญที่ครูจะต้องทำการควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อจะทำให้ทราบว่าผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปทิศทางใด ในขณะที่เดียวกันกับผู้สอนก็จะได้ทราบว่าควรปรับปรุงพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมและสนองความแตกต่างของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

กล่าวโดยสรุป ครูต้องมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่องานวิชาการทั้งของตนเองและของนักเรียน ซึ่งความจริงแล้วงานของครูต้องเกี่ยวข้องกับวิชาการอยู่ตลอดเวลา เพราะวิชาชีพครูต้องใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการประกอบวิชาชีพ ด้วยเหตุนี้ครูทุกคนจะต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองประกอบกับการกระทำตามบทบาทหน้าที่ในงานวิชาการของครูให้ครบถ้วน ซึ่งก็จะทำให้การพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษามีความเข้มแข็งต่อไป

5. บริบทของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

5.1 การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี

เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ.2546 และพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มุ่งหวังจะยกระดับการศึกษาของชาติ ให้ได้มาตรฐานจึงกำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษา ทั้งระบบโดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูประบบบริหารการจัดการศึกษาทุกส่วนและทุกระดับที่เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษายุคใหม่และเพื่อเป็นการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการลงไปสู่ส่วนภูมิภาคหรือท้องถิ่น จึงให้มีการหลอมรวมเปลี่ยนถ่ายอำนาจการบริหารจัดการของหน่วยงานสำคัญที่กำกับดูแลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทุกระดับเข้าไว้ด้วยกัน ทำให้กรมต่างๆ ในกระทรวงศึกษาธิการยุบเลิกและเกิดสำนักงานใหม่ ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ขณะเดียวกันได้มีการหลอมรวมหน่วยงานในระดับกรมซึ่งมีอยู่เดิม คือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และกรมวิชาการ เข้าไว้ด้วยกันแล้วเปลี่ยนสภาพเป็นหน่วยงานใหม่ตั้งขึ้นเป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับจังหวัดและอำเภอก็เช่นเดียวกัน ได้มีการยุบเลิกสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ สำนักงานสามัญศึกษา จังหวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ และจัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขึ้นทั่วประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. 2554: 1)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 บริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามเจตนารมณ์ที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่ยึดหลักการสำคัญของการจัดการศึกษา คือ เน้นความเป็นเอกภาพ ด้านนโยบายมีความหลากหลายในการปฏิบัติและการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยครูและบุคลากรทางการศึกษามีความ เป็นมืออาชีพ นอกจากนี้ยังได้ยึดการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ที่ได้กำหนดบทบาทหน้าที่สำคัญของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาในการเป็นหน่วยงานระดับภูมิภาคที่จะถ่ายทอดนโยบาย และประสานการดำเนินงาน ส่งเสริม สนับสนุนกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อนำ นโยบายสู่การปฏิบัติทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ พร้อมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการบริหารจัดการศึกษา เพื่อนำข้อมูล สารสนเทศย้อนกลับมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้นการจัดการศึกษา ดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน และให้ประชาชนมี ส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีพื้นที่ในการควบคุมดูแลการจัดการศึกษา จำนวน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี อำเภอ กาญจนดิษฐ์ อำเภอดอนสัก อำเภอเกาะสมุย และอำเภอเกาะพะงัน เป็นโรงเรียนในสังกัด จำนวน 128 โรงเรียน และโรงเรียนเอกชนในการดูแล ส่งเสริมสนับสนุน จำนวน 34 โรงเรียน มีครูและ บุคลากรทางการศึกษา ปี 2554 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา

สังกัด	ก่อน ประอม ศึกษา	ประอม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	ปวช.	ปวส.	ครู	บุคลากร ทางการศึกษา
สพฐ.	4,841	17,880	-	-	-	1,521	102
เอกชน	5,737	11,881	3,723	2,347	-	1,141	
รวม	10,578	29,761	3,723	2,347	-	2,662	102
						รวม	2,782

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ตาราง 2 จำนวนบุคลากรของสถานศึกษาเอกชนจำแนกตามอำเภอในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

อำเภอ	บุคลากร
1. อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	984
2. อำเภอกาญจนดิษฐ์	18
3. อำเภอดอนสัก	37
4. อำเภอเกาะสมุย	102
5. อำเภอเกาะพะงัน	-
รวม	1,141

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

5.2 สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1

1. **สภาพภูมิศาสตร์** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 ตั้งอยู่ที่กิโลเมตรของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วยอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอดอนสัก อำเภอเกาะสมุย และอำเภอเกาะพะงัน มีสำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 385/9 ถนนดอนนาก อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบชายฝั่งและเป็นเกาะจำนวนมาก มีพื้นที่ 1,983 ตารางกิโลเมตร

2. **สภาพทางการปกครอง** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 มีประชากร 296,180 คน แบ่งการปกครองเป็น 5 อำเภอ 45 ตำบล 364 หมู่บ้าน การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล จำนวน 9 แห่ง

3. **สภาพทางเศรษฐกิจ** อำเภอเมือง และอำเภอเกาะสมุย เกาะพะงันเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ ด้านการค้าขาย การขนส่ง และการท่องเที่ยว อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอดอนสัก ประชากรมีอาชีพประมงชายฝั่งและเกษตรกรรม

4. **สภาพทางวัฒนธรรม** ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีนับถือศาสนาอิสลาม บางส่วนในอำเภอ กาญจนดิษฐ์ส่วนศาสนาคริสต์มีนับถือที่อำเภอเมืองฯ อำเภอเกาะสมุยและอำเภอเกาะพะงัน ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยว มีวิถีชีวิตแบบสังคมเมือง มีโบราณสถานหลายแห่งในอำเภอ กาญจนดิษฐ์ ประเพณีสำคัญมีชื่อเสียงได้แก่ ประเพณีงานชักพระ งานวันสารทเดือนสิบ (รับ-ส่ง ตายาย) งานสงกรานต์ งานลอยกระทง การชนควายที่อำเภอเกาะสมุย

5. **การศึกษา** มีโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 128 โรงเรียน และส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 34 โรงเรียน นอกจากนั้นอำเภอเมืองยังเป็นที่ตั้งของสถาบันทางการศึกษาอื่นตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งสายสามัญและสายอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน

การวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 ได้ดำเนินการจัดและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 10 กำหนดให้ “บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง” ทั้งนี้ การดำเนินงานบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548 – 2551 ได้ดำเนินการภายใต้กรอบแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2548 – 2551 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 โดยได้ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ตามความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง นโยบายรัฐบาลตลอดจนการปรับเปลี่ยนทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการติดตามการปฏิบัติงานตามช่วงเวลาอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 มีการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาให้เป็นตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้กำหนดจุดเน้น 10 เรื่อง ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะต้องสูงขึ้นทั้งกลุ่มสาระวิชาหลัก
2. นักเรียนช่วงชั้นที่ 1-3 จะต้องอ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็น

3. คุณธรรมนำความรู้ มีจิตสำนึกการรักชาติ
4. มุ่งพัฒนาผู้เรียนไปสู่ความเป็นเลิศ
5. การศึกษาทางเลือก เพื่อผู้เรียนที่มีข้อจำกัด ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มผู้พิการ เด็กด้อยโอกาส หรือเด็กชายขอบ จะต้องได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน
6. การวางรากฐานให้กับผู้เรียน โดยเน้นการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
7. เตรียมความพร้อมนักเรียนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
8. การบริหารจัดการด้านการศึกษาในเขตพิเศษเฉพาะกิจชายแดนใต้
9. บริหารจัดการโรงเรียนที่มีคุณภาพ และ
10. การบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศจะต้องทำตัวชีวิตด้านต่างๆ เพื่อดูประสิทธิภาพของการบริหารงานในเขตพื้นที่ และการกำกับดูแลโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. 2553:1)

จากการทบทวนสภาพแวดล้อมและการพัฒนาที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาปัจจุบันและแนวโน้มในอีก 4 ปีข้างหน้า ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม การเมือง การปกครอง ประชากร สาธารณสุขสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี รวมทั้งการทบทวนผลการพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมาในช่วงแผนปฏิบัติการ ปิงบประมาณ 2548 – 2551 ทั้งด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษา การประเมินคุณภาพ มาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหาร การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวิจัยและพัฒนาตลอดจนการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมปรากฏจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคในการจัดการศึกษาที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อกำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนปฏิบัติการปิงบประมาณ 2552 – 2555 ดังนี้

จุดแข็ง/โอกาส

1. การมีโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษาที่มีกฎหมายรองรับ เอื้อต่อการจัดการศึกษา
2. มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นแม่บทกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา
3. นโยบายการกระจายอำนาจและโอนการจัดการศึกษาไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการเพิ่มโอกาสและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
4. นโยบายรัฐบาลตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555: SP2 เอื้อต่อการจัดการศึกษา
5. ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร เป็นช่องทางให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้อย่างหลากหลายมากขึ้น
6. การเปิดเสรีทางการศึกษา ทำให้รูปแบบการจัดการศึกษามีความหลากหลาย เกิดการแข่งขันในเชิงคุณภาพ ผู้เรียนมีโอกาสและทางเลือกในการเข้ารับการศึกษาในสถาบันที่มีคุณภาพมากขึ้น

7. ค่านิยมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง มีทัศนคติที่ดีต่อการส่งเสริมการศึกษาให้กับบุตรหลาน และมีความตระหนักให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ทำให้มีโอกาสในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้มากขึ้น

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 มีวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ ด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตและการสื่อสารเพียงพอ ได้รับการซ่อมแซมบำรุงในระดับดี เอื้อต่อการบริหารจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

จุดอ่อน/อุปสรรค

ด้านการบริหารจัดการศึกษา

1. ยังไม่มีการนำนโยบายการกระจายอำนาจไปยังเขตพื้นที่และสถานศึกษาสู่การปฏิบัติเท่าที่ควร

2. การจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายเป็นรายบุคคลยังไม่สอดคล้องและสะท้อนกับสภาพจริงต่อความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

3. นโยบายทางการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงผู้กำหนดนโยบายทางการศึกษาอันเป็นผลมาจากการเมืองการปกครอง ส่งผลให้เกิดความสับสนในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

4. มีความแตกต่างระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ทั้งด้านศักยภาพครู วัสดุครุภัณฑ์และการพัฒนาวิชาการ รวมทั้งมีความแตกต่างในคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา

5. นโยบายการส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ชัดเจน

ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา

6. มีครูต่ำกว่าเกณฑ์ในปีการศึกษา 2550 จำนวน 384 คน ในโรงเรียน 91 โรง คิดเป็นโรงเรียนที่ยังขาดแคลนครูร้อยละ 61.90 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และของโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และการขาดแคลนครูวิชาเฉพาะกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ครูไม่ครบ/ไม่ตรงตามการเรียนการสอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งโรงเรียนของรัฐและเอกชน

7. ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ทั้งด้านวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร ก่อให้เกิดค่านิยมใหม่ ฟุ้งเฟ้อ ลอกเลียนแบบ ขาดการวิเคราะห์ห้อย่างมีวิจารณญาณและเป็นเหตุเป็นผล ไม่เคารพกฎระเบียบ ส่งผลอย่างยิ่งต่อการพัฒนาค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน อัตราการออกกลางคันของนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับช่วงชั้นที่ 3 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

8. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายการกระจายอำนาจได้อย่างแท้จริง มีการจัดการและพัฒนาการศึกษาเป็นภาพรวมทั้ง

ประเทศ กำหนดสั่งการในรายละเอียดในการปฏิบัติ แทนที่จะกำหนดเป้าหมายความสำเร็จให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หาแนวทางการพัฒนาตามความต้องการและบริบทของท้องถิ่น

9. ผลผลิตด้านผลการประเมินคุณภาพ O-NET และ NT พบว่า ยังไม่เป็นที่น่าพอใจคือ O-NET ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยระดับประเทศ และ NT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปรับปรุง

10. ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ขาดความครอบคลุมสมบูรณ์ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ไม่สะดวก รวดเร็วในการเข้าถึง ขาดความเชื่อมโยงตลอดแนวขององค์กร ไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการ การศึกษาและการบริหาร

จากการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษา สรุปได้ว่า จากการพิจารณาจากจุดแข็งและโอกาสที่สามารถสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนรัฐและเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้วยมีปัจจัยที่พร้อมต่อการพัฒนาโดยเฉพาะระบบโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นแม่บทกำหนดทิศทางการพัฒนา ประกอบกับนโยบายการกระจายอำนาจที่เพิ่มโอกาสและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นอกจากนั้นความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร และความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ด้านเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

จากสภาพการจัดการศึกษาดังกล่าวของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ได้สะท้อนถึงสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 ที่ยังมีจุดอ่อนและอุปสรรคที่จำเป็นต้องได้รับการปรับเปลี่ยนให้มีความเข้มแข็งขึ้น ในการบริหารงานวิชาการ คือ การบริหารจัดการศึกษาคุณภาพการจัดการศึกษาซึ่งสถานศึกษามีศักยภาพทุกๆ ด้านไม่เท่ากัน ผลการประเมินคุณภาพ O-NET และ NT ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศขาดความครอบคลุม ซึ่งอุปสรรคในการจัดการศึกษาที่เป็นผลกระทบของโลกาภิวัตน์ ทั้งด้านวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการสื่อสาร คุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนล้วนส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน ดังนั้นการบริหารวิชาการถือเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด ในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าจำเป็นต้องมีระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ คุณภาพของการศึกษาจะดีหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล คุณภาพของอาจารย์ และการบริการวิชาการ ซึ่งการบริหารวิชาการจึงนับเป็นงานสำคัญ เป็นภารกิจหลักของบุคลากรทุกฝ่ายที่ต้องร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถมีความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นการพัฒนา

จากการศึกษาสภาพแวดล้อมและการพัฒนาที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาและการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมาในช่วงต้นของแผนปฏิบัติการปี 2548 – 2551 จนถึงปัจจุบัน แม้ว่าจะประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งก็ตาม แต่ยังคงมีประเด็นปัญหาและความจำเป็นต้องการในการพัฒนาเพื่อให้การจัดและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด จึงมีประเด็นการพัฒนา ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. 2552: 4)

1. พัฒนาและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความสำนึกความเป็นชาติไทย วัฒนธรรม การฟังเพื่อ ค่านิยมของผู้เรียน และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพิ่มโอกาสให้ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมทั่วถึง และมีคุณภาพ
3. พัฒนาครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะเต็มตามศักยภาพ
4. พัฒนาและส่งเสริมการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมทางการศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ส่งเสริมความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
6. ยกกระดับคุณภาพสถานศึกษา สู่มาตรฐานการศึกษาชาติ

6. วรรณกรรมตัวแปรอิสระ

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยได้สามารถกำหนดเป็นตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยจำแนกตามตัวแปร ดังนี้

1. ตำแหน่งของครูผู้สอน นับว่ามีความสำคัญการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดาร์ตัน พิมพ์อุบล (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครู ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรstadt จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และใช้ผลการวิจัยของ อินทร วุฒิชัย (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 8 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรินทร์ แก้วอินแสง (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมือง

จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นผู้บริหารและครูฝ่ายปฏิบัติการสอนพบว่า ด้านการวางแผน ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ประเภทของโรงเรียน นับว่ามีความสำคัญการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชนซึ่ง เพ็ญไพโลลิน เพียรเสมอ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1 ที่พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ใช้ผลงานวิจัยของ ว่าที่ร้อยตรีสุรศักดิ์ สุทธิศรี (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ใช้ผลงานวิจัยของทัศนีย์ กรรณิกา (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลทางวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์มีสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และใช้ผลงานวิจัยของ วัชรภรณ์ วิจารย์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

จากงานวิจัยดังกล่าวระบุไว้อย่างชัดเจนว่าตำแหน่งของครูผู้สอน และประเภทของโรงเรียนมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์เลือกมาเป็นตัวแปรอิสระ

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ มีดังนี้

7.1 งานวิจัยในประเทศ

เรณู ครุฑไทย (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มนวมินทรราชินีทิศ สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดงานวิชาการ โรงเรียนจัดบุคลากรตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ และสำรวจความพร้อม

ของครู จัดครูเข้าสอนตามวุฒิการศึกษา และมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ โรงเรียนจัดให้มีการประชุมอบรมสัมมนาครูภายในโรงเรียนก่อนเปิดภาคเรียน จัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือไม่ผ่านเกณฑ์ จัดกิจกรรมนักเรียนทั้งในและนอกหลักสูตรตามความพร้อมของโรงเรียน และนโยบายของหน่วยเหนือและโรงเรียนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงานตามหน่วยงานที่จัดรวมทั้งสร้างบรรยากาศทางวิชาการ โดยจัดให้มีห้องวิชาการของแต่ละหมวดวิชา ด้านปัญหาการดำเนินงานวิชาการ พบว่า งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ หมวดวิชาไม่สามารถจัดกลุ่มการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความต้องการของนักเรียน ครูอาจารย์ผลิตสื่อการเรียนการสอนน้อยเกินไป นักเรียนไม่สนใจเรียนซ่อมเสริม และไม่ติดตามแก้ผลการเรียน ครูบางคนขาดการพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือในการวัดผล ครูมีจำนวนน้อยและมีงานพิเศษมากจึงมีผลงานวิชาการไม่ดีเท่าที่ควร

จรัญ ชันทะสีมา (2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก โดยในการดำเนินการบริหารงานวิชาการ มีการดำเนินการในระดับมากในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านห้องสมุด ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงานทางวิชาการ และด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ ส่วนด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน มีการดำเนินการระดับปานกลาง สำหรับการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนมีการดำเนินการในระดับมากในด้านการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากลุ่ม ส่วนด้านการช่วยเหลือครูโดยตรง การฝึกอบรมครูประจำการ และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในห้องเรียนมีการดำเนินการระดับปานกลาง การดำเนินการบริหารงานวิชาการมีความแตกต่างระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตัวแปรด้านการบริหารงานวิชาการ ที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนที่สำคัญ คือ การประชุมอบรมทางวิชาการ การวัดและการประเมินผลการเรียน และงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน โดยตัวแปรที่ส่งผลสูงสุด คือ การประชุมอบรมทางวิชาการ ตัวแปรที่ส่งผลต่ำสุดคือ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

ไสว มหาวรรณ (2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี มีอายุงานในตำแหน่งปัจจุบัน 14 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่จบปริญญาตรีและมีความรู้ด้านการบริหารงานวิชาการโดยการฝึกอบรม การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาพบว่า งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการจัดการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานการวัดและการประเมินผล งานห้องสมุด งานการนิเทศภายใน และงานการอบรมทางวิชาการ ในภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางทุกงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณและด้านการจัดการของทุกงาน มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

จริน แก้วอินแสง (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูฝ่ายปฏิบัติการสอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา รวมทั้งข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารมีความคิดเห็นสภาพการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการรวมทั้งข้อ อยู่ในระดับมาก ครูฝ่ายปฏิบัติการสอนมีความคิดเห็นสภาพการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูฝ่ายปฏิบัติการสอนพบว่า ด้านการวางแผน ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนเพื่อศึกษาการเตรียมการและการดำเนินการ เพื่อการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 โดยศึกษาทั้งระบบผู้บริหารให้ความสนใจในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน มีการอบรมบุคลากรในโรงเรียน และจัดสภาพแวดล้อมและองค์ประกอบอื่นๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในโรงเรียน ด้านกระบวนการ การจัดการเรียนการสอน มีการวางแผนร่วมกันพานักเรียนออกศึกษาแหล่งเรียนรู้จริง แต่การปฏิบัติยังทำได้น้อยครั้งเพราะขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน มีผลงานออกมาบ้างแต่มีจำนวนน้อย เพราะขาดการนิเทศติดตามอย่างจริงจัง ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครองทราบว่า ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในกิจกรรมของโรงเรียนเป็นอย่างดีในโรงเรียนทุกขนาดการเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโรงเรียนมีเป็นส่วนน้อย ด้วยทางโรงเรียนมีกิจกรรมให้เข้าร่วมน้อย ด้านการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา ทุกโรงเรียนมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และผู้บริหารโรงเรียนพร้อมที่จะรับการประเมินโดยองค์กรภายนอก

นิตยา เพ็ชรไทยพงศ์ (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหา และข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ภาคใต้สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมคือ เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตและหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตต่อเนื่อง(หลักสูตร 2 ปี) มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยรูปแบบที่หลากหลายทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีการจัดอาจารย์พิเศษมาช่วยสอน มีเจ้าหน้าที่ให้บริการยืม-คืนสื่อการเรียนการสอนในเวลาราชการ ห้องสมุดมีการให้บริการยืม-คืน และให้บริการการสืบค้นด้วยวิธีการที่หลากหลาย งานวัดผลประเมินผลผลการจัดการเรียนการสอนใช้เกณฑ์มาตรฐานที่ระบุชัดเจนในคู่มือการวัดผลและประเมินผล ในงานพัฒนาบุคลากรมีการวางแผนส่งอาจารย์ไปประชุม อบรมสัมมนาอย่างน้อยคนละ 1-2 ครั้งต่อปี และมีแผนระยะยาวให้อาจารย์ได้ลาศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทุกปี ส่วนปัญหาการ

บริหารงานวิชาการในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ภาคใต้ในภาพรวม คือ ขาดสื่อการเรียนการสอน งานห้องสมุดไม่มีผู้ให้บริการอยู่ประจำห้อง การบริการยืม-คืน ยังไม่เป็นระบบ อาจารย์บางคนมีภาระงานมาก ทำให้ผลิตผลงานทางวิชาการน้อยและอาจารย์บางคนมีการประชุมอบรมบ่อยมาก จึงทำให้แหล่งฝึกภาคปฏิบัติขาดอาจารย์

ดาร์ส มณีสงฆ์ (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการ: กรณีศึกษาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครู อาจารย์ ผู้สอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ มีการปฏิบัติการใช้หลักสูตรดังกล่าวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ งานบริหารและบริการหลักสูตร งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และงานส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร งานบริหารและบริการหลักสูตรพบว่า มีการจัดท้าวัดอุปกรณ์และสถานที่ฝึกงานอยู่ในระดับปฏิบัติมาก งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรและงานส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตรพบว่า มีระดับปฏิบัติปานกลางทุกรายด้าน สำหรับแนวทางการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการใช้หลักสูตรพบว่า ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้ครู อาจารย์ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาตนเอง จัดหาวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางวิชาช่างมาช่วยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ติดตามผู้เรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาโดยจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

อินท วุฒิไชย (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 8 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ต่อการบริหารงานวิชาการ ทั้งในภาพรวม และรายด้านทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน และด้านการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้ง 6 ด้าน ผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3 ด้าน คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ การนิเทศงานวิชาการ และการวัดผลและการประเมินผล ส่วนครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพียง 1 ด้าน คือ การจัดสื่อการเรียนการสอน ส่วนระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้รับผิดชอบการบริหารวิชาการและระยะเวลาในการปฏิบัติงานไม่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเขตการศึกษา 8

ณรงค์ ศรีละมุล (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในจังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำนวน 122 คน ผลการวิจัยพบว่า

การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในจังหวัดยะลาผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคลากรสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก

เลิศณรงค์ พูนเกิดมะเริง (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่าการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ ผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง รวมทั้งข้อมูลที่โรงเรียนจัดทำ และให้ครูประจำชั้นเป็นผู้จัดเก็บจากแบบสำรวจและแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขั้นตอนนี้พบว่า มีปัญหาคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้ปกครองไม่กล้าแสดงความคิดเห็นและไม่ให้ข้อมูลที่แท้จริง ซึ่งแก้ไขโดยการสร้างความคุ้นเคยและกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็นต่อโรงเรียน การวางแผน โรงเรียนสร้างวิสัยทัศน์โดยวิธีการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อกำหนดความต้องการของโรงเรียน การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โรงเรียนจัดทำโดยการประชุมคณะครู ศึกษาผลการปฏิบัติงานในปีที่ผ่านมา และมอบหมายให้ครูเขียนโครงการนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารโรงเรียน แผนปฏิบัติการประจำปีทุกโรงเรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กำหนดแผนงานวิชาการในลักษณะโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ กระจายอำนาจการบริหารให้สายชั้น แต่บางโรงเรียนผู้บริหารควบคุมอย่างใกล้ชิด สนับสนุนด้านงบประมาณโดยระดมทรัพยากรทางการบริหารในรูปแบบการจัดงานหารายได้ การขอรับบริจาค การประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการสร้างข้อตกลงร่วมกันในชุมชน พบว่า มีปัญหาการจัดทำโครงการมากเกินไป ซึ่งแก้ไขโดยการปรับปรุงโครงการที่มีลักษณะคล้ายกันรวมอยู่ด้วยกัน

วรเชษฐ์ จันทร์ภิรมย์ (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาทุกด้านทั้ง 9 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน การพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ด้านการบริหารโครงการ ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศ และการบริหารงานด้านการประเมินผลงาน การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษาด้านการประเมินผล สถานศึกษาได้ปฏิบัติมากที่สุด คือ การประชุมชี้แจงถึงกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการวัดผลการเรียนของนักเรียนตามหลักสูตรที่กำหนดมีการสร้างเครื่องมือประเมินผลการดำเนินงานตามรายการประเมิน

เพ็ญไพสิน เพียรเสมอ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “ มาก “ โดยเฉพาะด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ อยู่ในระดับมากกว่าทุกด้าน รองลงมาคือการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน และงานด้านการจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 ภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับ “ น้อย “ โดยเฉพาะด้านการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนอยู่ในระดับปัญหาน้อยกว่าด้านรองลงมาคือ ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ และการจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ประกอบ กุฎโพธิ์ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า สภาพของการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือด้านการวัดผลและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านห้องสมุด และน้อยที่สุด คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ตามลำดับ ปัญหาของการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ในรายด้านนั้น ด้านที่มีปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางมี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านห้องสมุด และด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน สภาพของการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน โดยภาพรวมโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ยกเว้นด้านห้องสมุด

ทักษิณ อารยะจารุ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหารในภาพรวม และทุกขั้นตอนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการตรวจสอบ และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข การบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน และขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาที่พบมากที่สุดและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในแต่ละขั้นตอนมีดังนี้ ปัญหาในขั้นตอนการวางแผน คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวทาง

แก้ปัญหา คือ ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และการศึกษาดูงาน ปัญหาในขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการวัดผลและประเมินผล ทำให้ไม่สามารถจัดทำเอกสารการวัดผลประเมินผลได้ แนวทางแก้ปัญหา คือ ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม นิเทศ กำกับ ติดตาม เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และจัดหาเอกสารให้ศึกษาด้วยตนเอง ปัญหาในขั้นตอนการตรวจสอบ คือ ไม่มีการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางแก้ปัญหา คือ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยงานระดับเหนือควรช่วยเหลือในการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาในขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางแก้ปัญหา คือ ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม และหน่วยงานระดับเหนือควรช่วยเหลือในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

พระปลัดมนัสชัย เมตตจิตฺโต (คชสิทธิ์) (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน การศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง มีระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ งบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการวางแผนงานวิชาการมีน้อย งบประมาณ ของโรงเรียนมีน้อยทำให้ปฏิบัติตามแผนงานวิชาการไม่ได้ มีสื่อการสอนและห้องสมุดสนับสนุนการเรียนการสอนไม่เพียงพอไม่มีงบประมาณในการตรวจสอบการปฏิบัติ งานวิชาการ งบประมาณในการแก้ไขปัญหงานวิชาการมีน้อยทำให้เกิดปัญหา การเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เช่นเดียวกัน การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน เป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เช่นเดียวกัน มีข้อที่แตกต่าง 1 ข้อ คือ ไม่มีหน่วยงานหรือบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานวิชาการโดยตรง

นิเรก หอมรส (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนกัณดาร ตำบลลาวี อำเภอแม่สรวย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำเอาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือ ควรมีการจัดอบรมสัมมาเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานการเรียนการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือ สนับสนุนให้ครูผู้สอนได้ผลิตสื่อการเรียนการ

สอนชี้แจงเอง ด้านการวัดผลและประเมินผลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือการวัดผลและประเมินผลต้องสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและควรมีการวัดผลและประเมินผลโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ส่วนงานนิเทศการศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนาคือ ควรจัดให้ครูได้มีส่วนร่วมในการนิเทศ สร้างความตระหนักให้ครูและผู้บริหาร เห็นถึงความสำคัญของการนิเทศการศึกษา การนิเทศการศึกษาควรเป็นไปในลักษณะการให้ คำแนะนำและช่วยเหลือในด้านของการจัดการเรียนรู้

สมชาย คำปลิว (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา อำเภอรามัญ จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ภาระงานการบริหารงานวิชาการ 12 งาน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและการ เทียบโอนการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศ การศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริม ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดย ภาพรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุก ด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การแนะแนวการศึกษา ผู้บริหารมีบทบาทสูงสุด และ รองลงมา คือ การนิเทศการศึกษา โดยครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์ในการสอนต่างกันมี ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนครู ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ใน ภาพรวมแตกต่างกัน

ทัศนีย์ วรรณิกา (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลทางวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์ กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูใหญ่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และวิชาการช่วงชั้น ของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์มีสภาพการบริหารงาน วิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์มีประสิทธิผลทางวิชาการ อยู่ในระดับดี การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลทางวิชาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ว่าที่ร้อยตรีสุรศักดิ์ สุทธิศรี (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านหลักสูตรและ กระบวนการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด

จะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างการบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ดาร์ตัน พิมพ์อุบล (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครู ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูวิชาการ โดยรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร การนิเทศภายใน และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จรรยา ประดิษฐ์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนวมวิทย์ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 25-30 ปี มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี โดยเป็นครูผู้สอน และมีประสบการณ์การทำงาน 1-3 ปี ผลการศึกษพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนวมวิทย์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ในเรื่องงานวัดผลและประเมินผล และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องงานหลักสูตรและการนำไปใช้ งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานนิเทศการสอน งานห้องสมุด และงานแนะแนว

วัชรภรณ์ วิจารณ์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

พียัน ชิตสกุล (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของ ครูผู้สอนในโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุมากกว่า 50 ปี วุฒิ การศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอนมากกว่า 15 ปี ความคิดเห็นของ ครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา รายงานอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน ได้แก่ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการจัดการ เรียนการสอน งานบริหารฝ่ายวิชาการ งานนิเทศการสอน และงานสื่อการเรียนการสอน และอยู่ใน ระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ งานวัดผลและประเมินผลการเรียน

ทรงเพชร ใจทน (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กในอำเภอฟาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ทำหน้าที่ครูวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กในอำเภอฟาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 80 คน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรมีการปฏิบัติในระดับมาก แนวทางการ พัฒนา คือ สถานศึกษาควรจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้อง ได้เข้าใจใน เนื้อหาและสาระหลักสูตร ด้านงานการเรียนการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านงานการ ประเมินผลการเรียนมีการปฏิบัติในระดับมาก แนวทางการพัฒนา คือ การวัดผลประเมินผลการ เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและควรมีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 8 สาระการเรียนรู้ ด้านการบริหารงานการนิเทศภายในมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง แนวทางการ พัฒนา คือ ให้ผู้บริหารทำการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อติดตามการปฏิบัติงาน ด้านอื่นๆ ด้วย และให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานในการนิเทศภายใน ส่วนงานวิจัย และพัฒนามีการปฏิบัติในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนาคือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควร จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และสถานศึกษาควรจัดหางบประมาณมาส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

มยุรี สมใจ (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการสู่เกณฑ์ มาตรฐานการศึกษาของชาติกลุ่มโรงเรียนปง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้ คือ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 21-30 ปี เป็นเพศ ชาย และปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท การ บริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาโดยใช้การจัดการบริหารงานวิชาการที่มีการวางแผน การจัดองค์การ การนำองค์การ การควบคุมทุกกิจกรรมเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานชาติ นอกจากนั้น ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา ได้มีการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ และวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อยู่ใน แต่ละกลุ่มสาระ ในส่วนของการนิเทศการศึกษามีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการ

สอนอย่างต่อเนื่องในรูปแบบที่หลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา และในด้านของการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทางกลุ่มได้มีการจัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเช่นกัน สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการสู่เกณฑ์มาตรฐานชาติในหลายๆ ด้าน เช่น งบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารงานวิชาการ มีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ และไม่ทันสมัย จำนวนครูไม่ครบชั้น ไม่ครบสาระกลุ่มวิชาในหลักสูตร ครูขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และขาดความรู้เรื่องการวิเคราะห์วิจัย อีกทั้งขาดความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์มาตรฐานชาติเพราะมีภาระงานอื่นมากทำให้ขาดการศึกษาเกี่ยวกับตัวนักเรียนเนื่องจากนักเรียนเป็นชาวเขา พื้นฐานทางครอบครัวของนักเรียนแตกต่างกัน พัฒนาการด้านการอ่าน เขียนเป็นไปด้วยความล่าช้า จึงส่งผลให้ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ทำให้ครูขาดขวัญและกำลังใจในการทำงานเพราะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขาดทั้งบุคลากร งบประมาณ

กวรรณ จันทร์ผา (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับคุณภาพของผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน คือ การบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

จิตรตรี เกิดโพ (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 5 พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอน ด้านพัฒนาบุคลากร และด้านวัดผลและประเมินผล ส่วนด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามจังหวัดพบว่า จังหวัดกาญจนบุรีมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน จังหวัดเพชรบุรีราชบุรี และสมุทรสงคราม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอน ด้านพัฒนาบุคลากร และด้านวัดผลและประเมินผล ส่วนด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีการปฏิบัติด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จังหวัดสุพรรณบุรี มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล ส่วนด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอน และด้านพัฒนาบุคลากร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของ

ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 5 ไม่พบปัญหาใดๆ อยู่ในระดับมาก พบปัญหาในระดับปานกลาง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล ส่วนด้านพัฒนาบุคลากรพบปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาตามจังหวัด พบว่า จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี และสุพรรณบุรี พบปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน จังหวัดกาญจนบุรี พบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอน ด้านพัฒนาบุคลากร และด้านวัดผลและประเมินผล พบปัญหาอยู่ในระดับน้อย จังหวัดราชบุรี พบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการนิเทศการสอน ส่วนด้านพัฒนาบุคลากร และด้านวัดผลและประเมินผล พบปัญหาอยู่ในระดับน้อย จังหวัดสมุทรสงคราม พบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านวัดผลและประเมินผล ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอน และด้านพัฒนาบุคลากร พบปัญหาอยู่ในระดับน้อย

เพียรพันธ์ กิจพาณิชย์เจริญ (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ การเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากทุกด้าน การเปรียบเทียบสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ครูที่สอนช่วงชั้นต่างกัน มีความเห็นต่อสมรรถนะในการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความเห็นต่อสมรรถนะในการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูที่มีผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความเห็นต่อสมรรถนะในการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พระเสฏฐนนท์ สุตาดี (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรณีศึกษา: โรงเรียนวชิรมกุฏ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนวชิรมกุฏ กรุงเทพมหานคร จำนวน 160 รูป/คน ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติมาก ด้านการจัดการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านห้องสมุด ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ตามลำดับ ส่วนผลการเปรียบเทียบโดยภาพรวม ไม่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านต่างๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งพบว่ามีแต่เพียง

บทบาทหน้าที่ที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และสถานภาพในระดับวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการที่แตกต่างกันในด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ปรีชัช โสฬชัย (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรี อายุ 40-45 ปี จำนวน 28 คน และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 15 ปี ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา อายุและประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษาต่างกันโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง 1-5 ปีและมากกว่า 15 ปี มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านอื่นไม่มีความแตกต่างกัน ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 ได้แก่ คุรุขาดความรู้ไม่เข้าใจเรื่องหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ยังไม่เป็นระบบและมีการพัฒนาน้อย คุรุใช้การวัดผลและประเมินผลไม่หลากหลาย ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้นิเทศในเรื่องกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบ และต่อเนื่องและบุคลากรยังขาดความรู้เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา

เบญจมาศ แยมแสง (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขพร เขต 1 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขพร เขต 1 โดยศึกษาใน 7 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการแนะแนวทางการศึกษา และด้านการประสานความร่วมมือในการส่งเสริม การเรียนรู้กับชุมชนและองค์กรแห่งการเรียนรู้อื่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขพร เขต 1 จำนวน 591 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวมมีปัญหในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกปัญหาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรมีปัญหามากปานกลาง ด้านการจัดการเรียนการสอน มีปัญหาระดับน้อย ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการสอนมีปัญหาระดับปานกลาง ด้านแนะแนวทางการศึกษามีปัญหาระดับปานกลาง ด้านการประสานความร่วมมือในการส่งเสริมการเรียนรู้กับชุมชนและองค์กรแห่งการเรียนรู้อื่น มีปัญหาระดับ

ปานกลาง และด้านการวัดผลประเมินผลมีปัญหาระดับน้อย ผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีปัญหการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ชาลี ตั้งเยาว์ (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดโรงเรียนในเขตอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ที่รับผิดชอบสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จำนวน 52 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 28 - 34 ปี และรับผิดชอบสอนมากกว่าหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดโรงเรียนในเขตอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีทัศนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอภูเพียง จังหวัดน่านแสดงออกถึงลักษณะการบริหารงานวิชาการที่สอดคล้องกับหลักการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 9 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แมคแคธี (McCathy. 1979: 705-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิจัยของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ จากกลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการ พบว่า กลุ่มครูที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ เกี่ยวกับบทบาทการปฏิบัติงานด้านวิชาการ เรื่องการสังเกตการสอนการวัดผล และประเมินผลการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารด้านวิชาการและการตัดสินใจของโรงเรียน ควรมีบทบาทและความรับผิดชอบ และบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

กูตฮาร์ท (Goodhart. 1991:165-A) ได้ศึกษาลักษณะของโรงเรียน ในระดับมัธยมศึกษาของรัฐที่มีประสิทธิภาพในด้านวิชาการ ซึ่งทำการวิเคราะห์ โดยศึกษาผลผลิตทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการ ความสำเร็จในโรงเรียนและประสิทธิภาพของการวัดผล พบว่า ความเป็นผู้นำในการจัดองค์กรของผู้บริหาร ความมีคุณธรรมจริยธรรมของครู ปฏิบัติการสอนและความเป็นหนึ่งเดียวของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน และส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพซึ่งกันและกัน

บอบเบทท์ (สุวรรณ ผ่านโผน. 2549: 29; อ้างอิงจาก Bobbett. 1992) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบบรรยากาศทางด้านวิชาการในโรงเรียนที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา ที่ถือว่ามีคุณภาพอยู่

ในเกณฑ์ “ดี” จำนวน 9 โรงเรียน พบว่า ระบบการบริหารในโรงเรียนที่ชัดเจนมีส่วนสำคัญ ในการเพิ่มบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเหล่านี้ มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจสูง นักเรียนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างเต็มที่

ดีซอเทล (Desautel. 1978: 42-A) ได้ศึกษาการรับรู้บทบาทในการบริหารงานของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาในรัฐโกตาเหนือ สหรัฐอเมริกา พบว่า คนใช้เวลาส่วนใหญ่ในการจัดการเรียนการสอน และเขาควรจะได้ปฏิบัติหน้าที่นี้มากกว่าที่ได้ปฏิบัติอยู่แล้ว และเห็นว่าผู้นำในด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นบทบาทสำคัญของครูใหญ่

แมททอกซ์ (Mattox. 1978: 6061-A) ได้ศึกษาความต้องการในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในรัฐอิลลินอยส์ (Illinois) สหรัฐอเมริกา พบว่า ความต้องการที่อยู่ในระดับมากคือ ความต้องการมีความสามารถในการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศและการประเมินผลการปรับปรุงการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร

มารมอน (Marmon. 2002: Abstract) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การกำหนดสมรรถนะหลักของผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจัดการศึกษาภายใต้ข้อกำหนดของส่วนกลางเครื่องมือถูกพัฒนาขึ้น โดยการแก้ไขตามคำแนะนำจากการประชุมร่วมมือของบุคคลผู้เชี่ยวชาญระดับชาติ และนำไปทดลองใช้อีกครั้ง เพื่อขอคำแนะนำในการจัดลำดับในการสำรวจระดับชาติผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักสำหรับผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามที่กำหนดจำนวน 18 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะด้านการบริหาร การรับบุคคล การแนะนำหลักสูตรทั่วไปหลักสูตรพิเศษ การหาเงินมาช่วยเหลือ การติดตามและประเมินผล การจัดทำของบประมาณสารสนเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ภาวะผู้นำ การมีวิสัยทัศน์ การจูงใจ การวางแผน การพัฒนาอาชีพ ความสัมพันธ์กับชุมชน การสรรหา การสอน และเทคโนโลยี

เรซ่า และ ชาเควซ (Raza; & Shafqat. 2010: Abstract) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาของ University of Peshawar ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาวัตถุประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของ 3 สถานศึกษาภายใต้การบริหารของ University of Peshawar สำหรับ 5 ปี ระหว่าง 2003-2007 สรุปผลรวมทั้งหมด คือ จำนวนของบุคลากรผู้สอนทั้งหมด ครูด้านวิชาการ และคุณวุฒิของผู้เชี่ยวชาญ และลักษณะของการจ้างงานจะเปรียบเทียบตามหลักสูตรของการดำเนินการของสถานศึกษา จำนวนของนักเรียนที่ลงทะเบียนอยู่ในระดับที่สอง วัดจากผลการสอบเข้าของนักเรียนรายปี พบว่า จำนวนร้อยละ ลำดับที่ คะแนน เป็นต้น เปรียบเทียบจากผลของการทำรายงานประจำปี คือ BISE และการเยี่ยมชมของประชาชน จากการทำบทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผู้วิจัยสรุปว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการบริหารในกิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งส่งผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อผู้เรียน เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องตระหนัก และผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ทั้งหลักการบริหารต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มากที่สุด นอกจากนี้ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวม มีปัญหาไม่แตกต่างกัน เช่น ปัญหาสถานศึกษาขาดแคลนบุคลากรและปัญหางบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอกับความต้องการ ส่วนข้อเสนอแนะคือควรจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอกับความต้องการของสถานศึกษาและควรสนับสนุนงบประมาณและสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างทั่วถึง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผู้วิจัยนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 34 โรงเรียน มีครูผู้สอนจำนวน 1,141 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวนได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (พิสนุ พงศ์ศรี. 2552: 109; อ้างอิงจาก Krejcie; & Morgan. 1970: 608) รวมจำนวนทั้งสิ้น 187 คน หลังจากนั้นนำไปสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอเป็นชั้น ต่อจากนั้นนำไปสุ่มแบบง่าย เพื่อหาจำนวนครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการดำเนินการต่อไป ดังตาราง 2

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	โรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี	23	984	161
อำเภอกาญจนดิษฐ์	3	18	3
อำเภอดอนสัก	2	37	6
อำเภอเกาะสมุย	6	102	17
อำเภอเกาะพะงัน	-	-	-
รวม	34	1,141	187

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมคำถาม จากการศึกษา ตำรา เอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ใช้สำหรับครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ตำแหน่งของครูผู้สอน และประเภทของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ใน 4 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) สื่อการเรียนการสอน 4) การวัดผลและประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในส่วนนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

- 1 หมายถึง น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง น้อย
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 4 หมายถึง มาก
- 5 หมายถึง มากที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ของแบบสอบถาม ใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543: 100)

- คะแนนเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง ปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง ปฏิบัติในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง ปฏิบัติในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง ปฏิบัติในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง ปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงถึงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) เพื่อสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 รวม 4 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม พัฒนาปรับปรุงแบบสอบถามให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตรงตามเนื้อหาของเรื่องที่ทำวิจัย
2. สร้างข้อคำถามโดยยึดแนวการสร้างแบบสอบถามของลิเคิร์ต (Likert) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง และครอบคลุมด้านเนื้อหา ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง ความสอดคล้องกับหัวข้อปัญหา และจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาวิจัย โดยการหาค่าดัชนี IOC (Item-Objective Congruence Index) ได้ค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00
4. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไปปรับแก้ไขด้านภาษา และความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ จากนั้นนำแบบสอบถามทดลองใช้กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองและสามารถเก็บข้อมูลได้ 187 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
5. นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้กลับมาวิเคราะห์หาคุณภาพ และความเชื่อมั่น โดยวิธีของ ครอนบาค โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach. 1971: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .973

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอลงหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำหนังสือถึงโรงเรียนที่ทำการเก็บแบบสอบถาม
2. ติดต่อทางโรงเรียนเพื่อนัดหมาย วัน เวลา เพื่อนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมกับครูผู้สอน
3. จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับครูผู้สอน
4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองตามตารางเวลาที่นัดหมาย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลได้ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
2. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยวิธีหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ ใช้กับตัวแปรด้าน ตำแหน่งของครูผู้สอน และประเภทของโรงเรียน
3. แบบสอบถามตอนที่ 2 การตรวจวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

3.1 วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale) (อ้างถึงใน วินัยพร ทองสุข 2546: 30) ซึ่งมีความหมาย ดังต่อไปนี้

- 1 หมายถึง น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง น้อย
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 4 หมายถึง มาก
- 5 หมายถึง มากที่สุด

โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2 การแปลความหมายของค่าระดับจึงกำหนดช่วงคะแนนและความหมายของแต่ละช่วงคะแนนเฉลี่ยไว้ตามเกณฑ์วิเคราะห์ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.49 แสดงว่า การปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 1.50 ถึง 2.49 แสดงว่า การปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 ถึง 3.49 แสดงว่า การปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ใน
ระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 ถึง 4.49 แสดงว่า การปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ใน
ระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 ถึง 5.00 แสดงว่า การปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ใน
ระดับ มากที่สุด

3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งของครูผู้สอน
โดยใช้ t-test แบบ Independent Samples

3.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ประเภทของโรงเรียน
โดยใช้ One-way ANOVA ในกรณีที่มีความแตกต่างจะหาความแตกต่าง โดยวิธีการของ Scheffe'

4. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการ
บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 1 ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วนำมาเขียนเป็นความเรียง
เชิงพรรณนาประกอบการอธิบาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ความถี่
 - 1.2 ค่าร้อยละ
 - 1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

ของครอนบาค

2.2 สถิติที่ใช้พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง และครอบคลุมด้านเนื้อหา ตรวจสอบ
ความตรงเชิงโครงสร้าง ความสอดคล้องกับหัวข้อปัญหาและจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาวิจัย โดยการหา
ค่าดัชนี IOC (Item- Objective Congruence Index)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบทดสอบสมมติฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งของครูผู้สอน ใช้สถิติ t – test

3.2 สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบทดสอบสมมติฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยใช้สถิติ One-Way Anova ในกรณีที่พบความแตกต่าง ทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งของครูผู้สอน และประเภทของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน ระดับชั้นแบ่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
p	แทน ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ใน 4 ด้าน โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งของครูผู้สอน โดยใช้สถิติ t-test

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยใช้สถิติ One-Way ANOVA (One-way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe 's test)

ตอนที่ 5 วิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ปรากฏผลดัง ตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งของครูผู้สอน		
ครู	105	56.10
บุคลากรทางการศึกษา	82	43.90
รวม	187	100.00
ประเภทของโรงเรียน		
สายสามัญศึกษา		
อนุบาล	46.00	24.60
ประถมศึกษา	64.00	34.20
มัธยมศึกษาตอนต้น	30.00	16.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย	26.00	13.90
สายอาชีวศึกษา		
ปวช.	12.00	6.40
ปวส.	9.00	4.80
รวม	187	100.00

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นครู ทั้งหมดจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10 ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 34.20

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ใน 4 ด้าน โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏดัง ตาราง 3

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เอกชน	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.63	0.62	มากที่สุด
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.39	0.44	มาก
ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.41	0.40	มาก
ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.49	0.29	มาก
รวม	4.48	0.27	มาก

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.29) รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.40) และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.44) ยกเว้นด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.62) อยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร
โดยรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2551 จากสภาพปัญหา และความ ต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น	4.59	0.61	มากที่สุด
การวิเคราะห์ และประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วม ของทุกฝ่าย	4.64	0.59	มากที่สุด
การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ ใน หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.53	0.58	มากที่สุด
การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการ สอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้ เหมาะสม	4.59	0.56	มากที่สุด
การนิเทศการใช้หลักสูตร	4.63	0.58	มากที่สุด
การติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตร	4.93	0.74	มากที่สุด
การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความ เหมาะสม	4.51	0.60	มากที่สุด
รวม	4.63	0.62	มากที่สุด

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน ด้านการ
พัฒนาหลักสูตร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ
ได้แก่ การติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือ การวิเคราะห์
และประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์
โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.59) และการนิเทศการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 4.63$,
S.D. = 0.58) ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	4.41	0.64	มาก
การส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และการ ปฏิบัติจริง	4.26	0.65	มาก
การจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศ ที่ร่วมมือช่วยเหลือ ตามความเหมาะสม	4.25	0.67	มาก
ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูผู้สอนเพื่อพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	4.63	0.58	มากที่สุด
รวม	4.39	0.44	มาก

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน ด้านการ
พัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก
คือ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการ
เรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และการ
ปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.65) และการจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอนในกลุ่ม
สาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือ ตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.67)
ยกเว้น การส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูผู้สอนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ($\bar{X} =$
4.63, S.D. = 0.58) อยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านสื่อการเรียนการสอน
โดยรวมและรายข้อ

ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
จัดหาเอกสาร ตำรา คู่มือครูผู้สอนที่เกี่ยวข้อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ครูผู้สอนได้ศึกษา ค้นคว้า	4.31	0.66	มาก
จัดสรรงบประมาณให้ครูผู้สอนซื้อวัสดุ อุปกรณ์ มาจัดทำสื่อการเรียนการสอน	4.34	0.69	มาก
สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมการผลิต สื่อการเรียนการสอน	4.58	0.59	มากที่สุด
สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อประกอบการจัดการ เรียนการสอน	4.30	0.68	มาก
จัดหา สื่อวัสดุอุปกรณ์ ให้ครูผู้สอนนำมาใช้ ประกอบการจัดการเรียนการสอน	4.57	0.60	มากที่สุด
สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อที่มีอยู่ในท้องถิ่นมา ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน	4.42	0.65	มาก
กำหนดสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและ วิธีการสอน	4.33	0.65	มาก
รวม	4.41	0.40	มาก

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากคือ สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ จัดสรรงบประมาณให้ครูผู้สอนซื้อวัสดุ อุปกรณ์ มาจัดทำสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.69) กำหนดสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการสอน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.65) จัดหาเอกสาร ตำรา คู่มือครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ครูผู้สอนได้ศึกษา ค้นคว้า ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.66) และสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.65) ยกเว้น สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.59) และจัดหา สื่อวัสดุอุปกรณ์ให้ครูผู้สอนนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.60) อยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการวัดผลและ
ประเมินผล โดยรวมและรายข้อ

ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การร่วมกันวางแผน การวัดและประเมินผล ภายในโรงเรียน	4.53	0.58	มากที่สุด
การจัดการเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดและ ประเมินผลการเรียน	4.30	0.67	มาก
การจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการวัดและ ประเมินผลอย่างครบถ้วนถูกต้องปัจจุบัน	4.72	0.52	มากที่สุด
การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลและ นำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	4.78	0.43	มากที่สุด
จัดให้มีการอบรมหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลตาม ความเหมาะสม	4.52	0.61	มากที่สุด
ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการวัดผล ประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนของ ตนเอง	4.42	0.60	มาก
พัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลให้ได้ มาตรฐาน	4.44	0.59	มาก
การปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผล ให้มี คุณภาพ	4.22	0.66	มาก
รวม	4.49	0.29	มาก

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน ด้านการ
วัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากคือ
พัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือ
ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการวัดผลประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเอง (\bar{X}
= 4.42, S.D. = 0.60) การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียน ($\bar{X} = 4.30$,
S.D. = 0.67) การปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผล ให้มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.66)

ยกเว้น การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลและนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.43) การจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลอย่างครบถ้วนถูกต้องเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.52) การร่วมกันวางแผนการวัดและประเมินผลภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.58) และจัดให้มีการอบรมหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.61) อยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งของครูผู้สอน โดยใช้สถิติ t-test

ตาราง 10 วิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งของครูผู้สอน

การบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาเอกชน	ครู		บุคลากร ทางการศึกษา		t	p
	n = 105		n = 82			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.68	0.74	4.58	0.42	1.14	0.26
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.31	0.47	4.48	0.38	-2.77	0.01*
ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.39	0.36	4.44	0.45	-0.89	0.38
ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.45	0.32	4.54	0.25	-2.15	0.03*
รวม	4.46	0.28	4.51	0.24	-1.41	0.16

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 วิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งของครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรทางการศึกษามีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มากกว่าครู ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านสื่อการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยใช้สถิติ One-Way ANOVA (One-way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe 's test)

ตาราง 11 วิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

การบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาเอกชน	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2.73	5	0.55	1.44	0.21
	ภายในกลุ่ม	68.57	181	0.38		
	รวม	71.30	186			
ด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.59	5	0.32	1.67	0.02*
	ภายในกลุ่ม	34.44	181	0.19		
	รวม	36.03	186			
ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.75	5	0.15	0.92	0.47
	ภายในกลุ่ม	29.42	181	0.16		
	รวม	30.17	186			
ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.41	5	0.08	0.95	0.45
	ภายในกลุ่ม	15.48	181	0.09		
	รวม	15.88	186			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.93	5	0.19	2.73	0.15
	ภายในกลุ่ม	12.38	181	0.07		
	รวม	13.31	186			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ประเภทของโรงเรียน ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน เมื่อพบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ ดังตาราง 12

ตาราง 12 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำแนกตาม ประเภทของโรงเรียน

ประเภทของโรงเรียน	X	ประเภทของโรงเรียน					ปวช.	ปวส.
		อนุบาล	ประถม	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปวช.		
		4.44	4.47	4.64	4.46	4.41	4.42	
อนุบาล	4.44	-	-0.03	-0.19	-0.02	0.03	0.02	
ประถม	4.47		-	-0.16*	0.01	0.07	0.05	
มัธยมศึกษาตอนต้น	4.64			-	0.18	0.23	0.21	
มัธยมศึกษาตอนปลาย	4.46				-	0.05	0.04	
ปวช.	4.41					-	-0.02	
ปวส.	4.42						-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาชั้นประถมศึกษา มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันกับครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคุณอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 วิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ปรากฏผล ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร ควรมีการปรับปรุงการใช้หลักสูตรให้เป็นปัจจุบัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในหลักสูตรเท่าไรนัก ให้จัดการสอนตามหลักสูตรแกนกลาง แต่จะให้สอนแบบบูรณาการ โดยไม่มีตัวอย่างมาให้ดู

1.2 ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า การจัดการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เป็นไปได้ยาก เพราะผู้เรียนมีความสนใจที่หลากหลายและแตกต่างกัน การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันในแต่ละโรงเรียน

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ขาดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย อุปกรณ์ไม่ครบ ไม่ได้นำอุปกรณ์มาใช้ในการเรียนการสอนจริง มีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ ไม่เพียงพอ และไม่ทันสมัยเท่าที่ควร

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า เอกสารที่ต้องกรอกในการวัดและประเมินผลมีมากเกินไป ทำให้เกิดการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองเวลา การวัดผลและประเมินผลไม่หลากหลายไม่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยมากจะเน้นความรู้ความจำ

2. ข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ควรจัดอบรมการพัฒนาหลักสูตรต่อครูผู้สอนควรมีวิทยากรมาให้ความรู้ และมีวิทยากรในแต่ละสาระให้ครบทั้ง 8 สาระ ควรมีการประชุมในเครือข่ายวิชาการ ร่วมจัดทำหลักสูตร นำเสนอหลักสูตรของแต่ละโรงเรียน เพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน และควรนำหลักสูตรมาวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับพื้นฐานทางการเรียนของผู้เรียนมากขึ้น

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรอำนวยความสะดวกให้แก่สถานศึกษาในเรื่องอุปกรณ์ เครื่องมือในการเรียนการสอนให้มากขึ้น ควรเน้นทักษะกระบวนการที่สามารถปฏิบัติได้จริง

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ควรให้มีการจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอกับจำนวนของผู้เรียน ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดทำสื่อให้เหมาะสม เพื่อเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ควรกำหนดมาตรฐานรูปแบบการบันทึกการวัดและประเมินผล จากส่วนกลางให้เป็นรูปแบบเดียวกัน จัดอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เพื่อเพิ่มทักษะให้ครูผู้สอน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งของครูผู้สอน และประเภทของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 34 โรงเรียน มีครูผู้สอน จำนวน 1,141 คน โดยใช้ตารางของเครจซี่; และมอร์แกน (พิสนุ พงศ์ศรี. 2552: 109; อ้างอิงจาก Krejcie; & Morgan. 1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 187 คน หลังจากนั้นนำไปสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอเป็นชั้น ต่อจากนั้นนำไปสุ่มแบบง่าย เพื่อหาจำนวนครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า โดยผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ด้วยการหาค่าดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence) ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลการวิเคราะห์มีค่าความเชื่อมั่น 0.973 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองและสามารถเก็บข้อมูลได้ 187 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สำหรับการจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ใช้ค่า \bar{X} และ S.D. การทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่าง จึงดำเนินการทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe 's test)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามได้ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ยกเว้นด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด สามารถสรุปเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตร รองลงมาคือ การวิเคราะห์ และประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และการนิเทศการใช้หลักสูตร ตามลำดับ

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากคือ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และการปฏิบัติจริง และการจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือ ตามความเหมาะสม ยกเว้น การส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูผู้สอนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากคือ สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ จัดสรรงบประมาณให้ครูผู้สอนซื้อวัสดุ อุปกรณ์ มาจัดทำสื่อการเรียนการสอน กำหนดสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการสอน จัดหาเอกสาร ตำรา คู่มือครูผู้สอนที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ครูผู้สอนได้ศึกษา ค้นคว้า และสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน ยกเว้น สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอน และจัดหา สื่อวัสดุอุปกรณ์ให้ครูผู้สอนนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากคือ พัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐาน รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการวัดผลประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเอง การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียน การปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีคุณภาพ ยกเว้นการวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลและนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลอย่างครบถ้วนถูกต้องปัจจุบัน การร่วมกันวางแผน การวัดและประเมินผลภายในโรงเรียน

และจัดให้มีการอบรมหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลตามความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งของครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรทางการศึกษามีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มากกว่าครูส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านสื่อการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ประเภทของโรงเรียน ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ดังนี้

4.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ปัญหา คือ ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร ควรมีการปรับปรุงการใช้หลักสูตรให้เป็นปัจจุบัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในหลักสูตรเท่าไรนัก ให้จัดการสอนตามหลักสูตรแกนกลาง แต่จะให้สอนแบบบูรณาการ โดยไม่มีตัวอย่างมาให้ดู ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาหลักสูตร คือ ควรจัดอบรมการพัฒนาหลักสูตรต่อครูผู้สอน ควรมีวิทยากรมาให้ความรู้ และมีวิทยากรในแต่ละสาระให้ครบทั้ง 8 สาระ ควรมีการประชุมในเครือข่ายวิชาการ ร่วมจัดทำหลักสูตร นำเสนอหลักสูตรของแต่ละโรงเรียน เพื่อพัฒนาปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน ควรนำหลักสูตรมาวิเคราะห์ และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับพื้นฐานทางการเรียนของผู้เรียนมากขึ้น

4.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ปัญหา คือ การจัดการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเป็นไปได้ยาก เพราะผู้เรียนมีความสนใจที่หลากหลายและแตกต่างกัน และการจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันในแต่ละโรงเรียน ข้อเสนอแนะ คือ สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรอำนวยความสะดวกให้แก่สถานศึกษาในเรื่องอุปกรณ์ เครื่องมือในการเรียนการสอนให้มากขึ้น ควรเน้นทักษะกระบวนการที่สามารถปฏิบัติได้จริง

4.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ปัญหา คือ ขาดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย อุปกรณ์ไม่ครบ ไม่ได้นำอุปกรณ์มาใช้จัดในการเรียนการสอนจริง มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ และไม่ทันสมัยเท่าที่ควร ข้อเสนอแนะ คือควรให้มีการจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอกับจำนวนของผู้เรียน ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดทำสื่อให้เหมาะสม เพื่อเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

4.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล ปัญหา คือ เอกสารที่ต้องกรอกในการวัดและประเมินผลมีมากเกินไป ทำให้เกิดการทํางานที่ซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองเวลา การวัดผลและประเมินผลไม่หลากหลายไม่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยมากจะเน้นความรู้ความจำ กำหนดมาตรฐานรูปแบบการบันทึกการวัดและประเมินผลจากส่วนกลางให้เป็นรูปแบบเดียวกัน และจัดอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เพื่อเพิ่มทักษะให้ครูผู้สอน

การอภิปรายผล

การบริหารงานวิชาการ 4 ขอบข่ายงาน ประกอบไปด้วย 1. งานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. ด้านสื่อการเรียนการสอน และ 4. ด้านการวัดผลและประเมินผล นับได้ว่าเป็นภารกิจหลักที่โรงเรียนต้องดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปรับตัวและมีความเข้าใจในการบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนได้เป็นอย่างดี และตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับการอบรมชี้แจงเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา และนำผลมาขยายในโรงเรียนให้บุคลากรได้รับทราบ จึงส่งผลให้มีการบริหารงานวิชาการมีคุณภาพ นอกจากนี้ข้อค้นพบยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรภรณ์ วิจารย์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคเหนือ เขต 2 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคเหนือ เขต 2 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญไพลิน เพียรเสมอ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระแสงฐนันท์ สุชาติ (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กรณีศึกษา: โรงเรียนวชิรมกุฏ

กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาร์ตัน พิมพ์อูบล (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครู ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูวิชาการ โดยรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก และสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนหรือแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาที่ผู้บริหารพึงส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยเน้นการบริการการศึกษาจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีการส่งเสริมสภาพอนามัยและความปลอดภัยและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อเพื่อการเรียนรู้และการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง มีการจัดทำหลักสูตรส่งเสริมให้มีการรวมตัวจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานและติดตามการดำเนินงานของบุคลากรและสถานศึกษา เพื่อให้ท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อการจัดบริการทางการศึกษาของสถานศึกษาตลอดจนการจัดทำหลักสูตรที่หลากหลายตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ผู้เรียนสามารถเข้าถึงหลักสูตรต่างๆ ที่จัดไว้อย่างทั่วถึงเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น และการเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องจัดการบริหารให้เป็นระบบโดยเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรโดยการส่งเสริมให้ผู้บริหารครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพมีคุณธรรม มีความพึงพอใจในการทำงาน การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นคนไทยเช่นเดียวกับ ปฏุล นันทวงศ์ และไพโรจน์ ดั่งวิเศษ (2553: 9) สรุปว่า หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพตามที่พึงประสงค์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ (2542: 378-379) ได้เสนอหลักการพัฒนาหลักสูตร ว่าควรมีการดำเนินงานเป็นระเบียบแบบแผนต่อเนื่องกันโดยคำนึงถึงจุดเริ่มต้นของการพัฒนาจากที่ใดก่อน แล้วจะดำเนินการอย่างไรในขั้นต่อไป การคำนึงถึงวิธีการดำเนินงานต่างๆ หลักการและวิธีปฏิบัติ ตลอดจนองค์ประกอบต่างๆ เช่น การทดสอบหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมีการฝึกอบรมครูผู้สอนให้เข้าใจหลักสูตรใหม่ ความรู้และแนวคิดใหม่ๆ การคำนึงถึงประโยชน์ในด้านพัฒนาจิตใจ และทัศนคติของผู้เรียน มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือ การประสานงานอย่างดีจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลักสูตรทุกด้าน และเวลาในการติดตามผล และการมีผู้นำที่ชำนาญ และมีความสามารถในการบริหารงานเป็นอย่างดี

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนเอกชนมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นส่วนหนึ่งที่สถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เนื่องจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจและเคารพในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและสังคมมีทักษะการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดีในการดำรงชีวิตในสังคมซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องวางแผนการกำหนดกิจกรรมการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นไทย ในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่แตกต่างกันแก้ปัญหาในสังคมไทยและสังคมโลกโดยสันติวิธี นอกจากนี้ข้อค้นพบยังสอดคล้องกับแนวคิดของ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551: 35) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกลไกของการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของบุคคลที่หมายถึง การเปลี่ยนแปลงศักยภาพของพฤติกรรมอย่างถาวร โดยเป็นผลจากประสบการณ์ที่ได้รับสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลาซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สังคม และสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพไว้ในมาตรา 24 โดยให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ทักษะที่ต้องฝึก ได้แก่ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ การจัดการกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ สื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งเพราะไม่มีครูผู้สอนคนใดประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนโดยไม่มีสื่อประกอบการสอนเพราะการใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ มีเจตคติ และเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน นอกจากนี้สื่อยังเป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจได้รวดเร็ว ผู้บริหารจึงต้องให้การสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอนเป็นสำคัญ และสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้โดยเฉพาะในยุคปฏิรูปการศึกษา และยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายและรวดเร็วจนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ง่าย และชัดเจนในเนื้อหาวิชามากขึ้น และยังส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อ

ต่อการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียนจนส่งผลดีต่อความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน นอกจากนี้ข้อค้นพบยังสอดคล้องกับแนวคิดของ วัชรวิ เลียนบรรจง (2553: 2) ได้สรุปถึง การจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ ว่าผู้บริหารควรจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ไว้ให้พร้อมสำหรับบริการแก่ครูผู้สอน จัดระบบการผลิต การยืม การเก็บรักษา การซ่อมแซมให้ทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งควรสำรวจความต้องการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ สำหรับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนดำเนินการต่อไป

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนเอกชนมีการวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการและปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง ของการจัดการเรียนการสอน เพราะในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละครั้งผู้สอนไม่สามารถทราบได้ว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องใดบ้าง มากน้อยเพียงใด ดังนั้นผู้สอนจึงต้องหาสาเหตุดังกล่าวมาวิเคราะห์หาเหตุผลเพื่อปรับปรุงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ นอกจากนี้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ข้อค้นพบยังสอดคล้องกับแนวคิดของ พิเชิต ฤทธิ์จรรยา (2545: 270) ได้อธิบายถึง การรายงานผลการประเมินผลการเรียนว่า เป็นการแจ้งผลการเรียนรู้และพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมพัฒนาการเรียนของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลสำหรับออกเอกสารหลักฐานการศึกษาสำหรับการตรวจสอบ ยืนยัน และรับรองผลการเรียนและวุฒิการศึกษาของผู้เรียนตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย ข้อมูลในรายงานการประเมินประกอบด้วย ข้อมูลการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน ข้อมูลการประเมินผลระดับสถานศึกษา ข้อมูลผลการประเมินคุณภาพระดับชาติ และข้อมูลพัฒนาการของผู้เรียนด้านอื่น ๆ ลักษณะของข้อมูลในรายงานการประเมิน อาจเป็นตัวเลข ตัวอักษร คำ หรือข้อความที่เป็นตัวแทนระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่เกิดจากการประเมินผล สรุปตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2542: 24-25) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

2. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรทางการศึกษามีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มากกว่าครู ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านสื่อการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ บุคลากรทางการศึกษามีการปฏิบัติงานวิชาการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหนักของสถานศึกษา ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระ คล่องแคล่ว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดาร์ตัน พิมพ์อุบล (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครู ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และใช้ผลการวิจัยของ อินทร วุฒิชัย (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 8 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรินทร์ แก้วอินแสง (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองจังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูฝ่ายปฏิบัติการสอนพบว่า ด้านการวางแผน ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนกตาม ประเภทของโรงเรียน ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะการบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดในภารกิจของสถานศึกษาซึ่งคุณภาพการศึกษาที่คาดหวังคือ คุณสมบัติอันพึงประสงค์ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความคิด ทักษะ ความสามารถ สุขภาพกาย สุขภาพจิต และคุณลักษณะในด้านบุคลิกภาพ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญไพโลน เพ็ชรเสมอ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา

วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1 ที่พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ว่าที่ร้อยตรีสุรศักดิ์ สุทธิศรี (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ กรรณิกา (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลทางวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์มีสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรภรณ์ วิจารย์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งเป็นข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรจัดทำโครงการพัฒนาความรู้ครู และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล เพื่อให้ทุกคนมีความรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการต่อไป
2. ควรมีการวางแผนการนิเทศงานวิชาการอย่างเป็นระบบเพื่อติดตาม นิเทศและบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร
3. ควรมีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนให้สามารถสร้างสื่อด้วยเครื่องมือและเทคนิคใหม่ๆ ที่เหมาะสม
4. ควรมีการวางแผนการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบและการปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผล ให้มีคุณภาพ และส่งเสริมให้มีการดำเนินงานวิชาการตามแผนที่วางไว้ โดยเฉพาะด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ จากครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพสูงสุด
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อนำมากำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับกลุ่มสถานศึกษาเอกชนเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิปส์ พับบลลิเคชัน.
- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545*.
- (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- (2542). *คู่มือการประเมินภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษาด้านผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา.
- (2542). *คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. กิตติ รัตนราษฎร์. (2545). *แผนการประกันคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชน. อาชีวศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนพณิชยการเชียงใหม่. เชียงใหม่ วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.*
- กรวรรณ จันทร์ผา. (2551). *การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. ถ่ายเอกสาร.*
- คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ฉันท ชาติทอง. (2550). *เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: เพชรเกษม.
- จรรยา เหนียนเฉลย. (2546). *เทคโนโลยีการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- จริน แก้วอินแสง. (2545). *การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. ถ่ายเอกสาร.*
- จรัญ ชันทะสีมา. (2544). *การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. ถ่ายเอกสาร.*
- จิตรตรี เกิดโพ. (2551). *สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. ถ่ายเอกสาร.*

- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- จันทร์ฉาย เตมียาการ. (2535). *การเลือกใช้สื่อทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จำรัส นองมาก. (2544). *ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชันพรีนติ้ง.
- โณมยง ชมพุกำ. (2540). *ศึกษาความต้องการพัฒนาครูเทศบาล สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ฉ่ำ เชื้ออินทร์. (2554). *การพัฒนาหลักสูตร*. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2554, จาก <http://images.kankamol.multiply.multiplycontent.com>.
- ชาลี ดังเยาว์. (2554). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน*. สืบค้นเมื่อ 2 เมษายน 2554, จาก http://www.ednan1.go.th/ednan1/130152/Abstract_files/File/005.doc
- ชารี มณีศรี. (2542). *การนิเทศการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2547). *การบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.
- (2545). *การบริหารงานวิชาการ*. ปัตตานี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชูศักดิ์วิชญ์ แสนปัญญา. (2546, กันยายน). *สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วารสารวิชาการ. 6: 9.
- ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย. (2542). *การพัฒนาบุคลากร*. สาระสังเขป. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2553, จาก <http://lib.kku.ac.th/fulltext/Edu/2543/edu009/ref.pdf>
- ณรงค์ ศรีละมูล. (2546). *การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานบุคลากร ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดยะลา*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- ณรงค์ฤทธิ์ ปรีชาบุญกุล. (2542). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองลำพูน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- दनัย เทียนพุดม. (2541). *กลยุทธ์การพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สุรพิมพ์.
- ดาร์ตัน พิมพ์ออบล. (2549). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรสด*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- ดาร์ส มณีสงฆ์. (2545). *การบริหารงานวิชาการ: กรณีศึกษาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร*

- วิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
ถ่ายเอกสาร.
- เดือนเพ็ญ หอมหวล. (2554). *หลักสูตร. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2554, จาก*
<http://www.lwarners.in.th/blog/dnanpus104/69828>
- ดำริ บุญชู. (2545, พฤศจิกายน). *การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (ธรรมนูญ*
สถานศึกษา). วารสารวิชาการ. 5: 11.
- ทิศนา แหมณี. (2546). *รูปแบบการเรียนรู้การสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ:*
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนีย์ วรรณิกา. (2549). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลทางวิชาการ*
ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. ถ่ายเอกสาร.
- ทักษิณ อารยะจารุ. (2548). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหาร*
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- ธวัชชัย อติเทพสถิต. (2546, พฤษภาคม-สิงหาคม). *E-Learning กับห้องเรียนเสมือนจริง.*
วิทยบริการ. 14(2): 62-66.
- ธนาธิป พรกุล. (2543). *แคตส์: รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์*
ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงเพชร ใจทน. (2551). *การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในอำเภอ*
พาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่ายเอกสาร.
- นารีรัตน์ ตั้งสกุล. (2542). *ความต้องการการพัฒนาบุคลากรโดยกระบวนการบริหารตามทัศนะ*
ของผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- นิเรก หอมรส. (2548). *การบริหารงานวิชาการโรงเรียนกันตาร ตำบลลาวี อำเภอแม่สรวย*
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่ายเอกสาร.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2545). *หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: อองศ์ศิลป์.*
- นันทนา เต่าทอง. (2542). *การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด*
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหาร
การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒน์เศรษฐ. (2544, มีนาคม). แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนสร้างเพื่อเด็กมิได้สร้างเพื่อใคร. วารสารวิชาการ. 4(12): 26-37.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจมาศ แยมแสง. (2553). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. ถ่ายเอกสาร.
- ประกอบ กุญโพธิ์. (2548). การศึกษาสภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ถ่ายเอกสาร.
- ปริศนา เสาร์บาง. (2541). ความต้องการพัฒนาครูอาจารย์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ: สื่อเสริมกรุงเทพ.
- (2545). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สุนทรฟิล์ม.
- (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พระเสถียรนันท์ สุชาติ. (2552). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กรณีศึกษา: โรงเรียนวชิรมกุฏ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาการบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- พระปลัดมนัสชัย เมตตจิตโต (คชสิทธิ์). (2548). การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ถ่ายเอกสาร.
- พิยน ชิตสกุล. (2550). การบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. ถ่ายเอกสาร.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2545). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. Imprint, กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชัย เสี่ยงมจิตต์. (2542). การบริหารงานเฉพาะด้านในสถาบันการศึกษา. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พิสณุ ฟองศรี. (2552). วิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- (2549). การประเมินทางการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เทียมฟ้าการพิมพ์.

- เพ็ญไพลิน เพียรเสมอ. (2548). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (วิชาการบริหารการศึกษา) ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณี ชูดีวัฒนธาดา. (2545). การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์; และคณะ. (2548, ตุลาคม). สัตตศิลา: หลัก 7 ประการในการเปลี่ยนผ่านการศึกษา: ทิศทางการบริหารการศึกษาในอนาคต. วารสารการประชุมสัมมนาทางวิชาการ. 29: 26.
- ไพศาล แสนยศบุญเรือง. (2549). พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2542). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบริหาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภคอร เคลือบอบ. (2554). กระบวนการบริหารงานวิชาการทางเลือกใหม่...สู่หลักการประกันคุณภาพทางการศึกษาอย่างแท้จริง. สืบค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2554, จาก <http://www.kroobannok.com/41567>.
- มยุรี สมใจ. (2551). การบริหารงานวิชาการสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติกลุ่มโรงเรียนปง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- มนูญ ไชยทองศรี. (2544). ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ยีนยง ราชวงษ์. (2553). การนิเทศภายใน. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2554, จาก <http://www.aya1.net/km/?name=research&file>
- ยุทธนา ดำกระ. (2546). การนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตการศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยา ระบบการพิมพ์.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์จำกัด.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2546). *การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์.
- รุจิรี ภู่อาระ; และจันทราณี สงวนนาม. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). *โรงเรียนนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิชย์.
- เลิศณรงค์ พูนเกิดมะเริง. (2546). *การศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วนิดา กุลสุวรรณ. (2545). *การดำเนินงานการนิเทศภายในตามความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบการนิเทศภายในและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ว่าที่ร้อยตรีสุรศักดิ์ สุทธิศรี. (2549). *การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). เพชรบูรณ์: วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช. (2542). *พัฒนาหลักสูตรสานต่อที่ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: บริษัทเซนเตอร์ดีสคัฟเวอร์.
- วินัย ดอนโคตรจันทร์. (2542). *ความต้องการของบุคลากรในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอเมืองอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร ตียนันท์. (2540). *ทางเลือกในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- วรเดช จันทรศร. (2548). *การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สมาคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทย.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2544). *เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัชรภรณ์ วิจารย์. (2550). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรลี เลียนบรรจง. (2554). *บทบาทของผู้บริหารในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ* สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2554, จาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/359043>

- ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2545). *แนวทางการปฏิรูปเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศักดิ์ชาย อนันตพานิช. (2542). *การนิเทศภายในแบบจับคู่ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สหชาติ ไชยรา. (2544). *การพัฒนาบุคลากรของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ. (2542). *หลักการบริหารการศึกษา โครงการตำราวิชาการสถาบันราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ*. สงขลา: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- สุมน ออมรวีวัฒน์. (2550). *บทบาทของสถาบันการศึกษาต่อการพัฒนาจิตใจ*. (ครั้งที่ 2). นนทบุรี: เจริญผล.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่: แสงศิลป์.
- (2542). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่: The knowledge Center.
- สุมิตร คุณานุกร. (2549). *หลักสูตรและการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- สุวรรณ ผ่านโผน. (2549). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอวังค้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนาศรีสะเกษ. ถ่ายเอกสาร.
- สุเทพ เมฆ. (2540, พฤศจิกายน). *การนิเทศภายในโรงเรียน*. *วารสารการศึกษาเอกชน* 7(70): 46–48.
- สุบิน จันทะนันท์. (2543). *การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์*. ปริญญาโท ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุธี วรประดิษฐ์. (2554). *การพัฒนาหลักสูตร*. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2554, จาก http://trat.nfe.go.th/trat/topic5_old.php?page=2.
- เสถียร เทียงธรรม. (2542). *การนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สมเดช สีแสง. (2544). *คู่มือการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา*. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.

- สมชาย คำปลิว. (2549). บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับ
มัธยมศึกษา อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). เพชรบูรณ์: วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา. ถ่ายเอกสาร.
- โสภณ พฤกษ์วานิช. (ม.ป.ป). แนวทางจัดกระบวนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและ
ธรรมชาติ (ฉบับปรับปรุง). ยะลา: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2.
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. (2554). แผนปฏิบัติการ
ประจำปีงบประมาณ 2553. สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2554, จาก <http://www.surat1.go.th/>
----- (2553, พฤศจิกายน). กลุ่มงานประชาสัมพันธ์. สารประชาสัมพันธ์. 6: 140.
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มี
ความสามารถพิเศษ (พ.ศ.2549-2559). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้
โครงงาน. กรุงเทพฯ: ศูนย์สภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). รายงานการติดตามและประเมินผลการปฏิรูป
การศึกษา ในวาระครบรอบ 3 ปี ของการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
2542. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
----- (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). คู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ: ศูนย์สภาลาดพร้าว.
----- (2541). ชุดฝึกอบรมด้วยตนเองการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างเป็นระบบ.
กรุงเทพฯ: ศูนย์สภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554). กรุงเทพฯ: คณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2554). พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน
พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2554. กรุงเทพฯ: สกสค. ลาดพร้าว.
----- (2549). ระบบโครงสร้างของกระทรวงศึกษาไทย. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2554, จาก
<http://www.nfe.go.th/nfev2/frontend/theme/index.php>.
- ไสว มหารรรถน์. (2544). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่ายเอกสาร.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2547). การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หลักการและการปฏิบัติ.
ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

- อรัญญา สุชาสีโนบล. (2545, ธันวาคม). การสอนแบบบูรณาการ (Integration Instruction). *วารสารวิชาการ*. 5: 20 - 26.
- อนันต์ ศรีโสภาก. (2524). *การวัดและการประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อนุศักดิ์ สมิตสันต์. (2540). *การบริหารวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อินทร วุฒิชัย. (2546). *บริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 8*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์. ถ่ายเอกสาร.
- อินทรา หิรัญสาย. (2545, ตุลาคม). ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. *วิชาการ*. 10: 5.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). *หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: เอสดีเพรส.
- อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. (2546). *การพัฒนาเกณฑ์การติดตามผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การผลิต วิดีทัศน์เพื่อการศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อำภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โอ. เอส. พรินติ้งเฮ้าส์.
- อำรุง จันทวานิช. (2548). *กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพ การจัดการศึกษาของเอกชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ.
- Cronbach, L.J. (1971). *Test validation*. In R.L. Thorndike (Ed.), *Educational Measurement*. 2nd ed. Washington, DC: American Council on Education.
- Goodhart, C. (1991). *Central Banking*. In *The New Palgrave: A Dictionary of Economics*. London: Ed.j. Eatwell, M. Milgate and P.Newman.
- Knopt. (1996). Becker,L. *Encounter with Psychology*.Berkeley. Caliafomia: The Gledessary.
- Marmon, D.H. (2002). *Core Competencies of Professional Service Providers in Federally Funded education programs*. The University of Tennessee.
- McCathy, Water M. (1979, May). *The Role of the Secondary School Principal In New Jersey*. *Dissertation Abstracts International*. 32(2): 705-A.
- Raza, Khisro Kaleem; & Parveen, Shafqat. (2010). *Comparative Study of the Academic Achievements of the Schools at Secondary Level under the Administration of University of Peshawar*. Assist Professor, I.E.R. University of Peshawar. *Journal Educational Research* (Vol. 13 No.2) 2010 Dept of Education IUB, Pakistan.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. นายประทีป ทองด่าง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 1
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
2. นายจิรพัทธ์ ทองสีทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนันทาราม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
3. นายพรทิพย์ เพชรแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดวชิรประดิษฐ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
4. นางทัศนีย์ รุ่งเรือง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
5. นางกฤษณา ธนอารักษ์ นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอน
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
 - ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
2. ในการตอบแบบสอบถามแต่ละตอน จะมีคำชี้แจงไว้ ขอให้ท่านพิจารณาคำชี้แจงแต่ละ ตอนแล้วจึงตอบคำถามให้ครบทุกข้อ ตามความเป็นจริง
3. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อสิทธิโดยชอบอันใดของผู้ตอบ แบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการกรอกแบบสอบถามตามความเป็นจริง ซึ่ง จะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

(นายวิเชียร ยอดจักษ์)

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามเลขที่ [] [] []

ตอนที่ 1
ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ตำแหน่งของครูผู้สอน

1. ครู
2. บุคลากรทางการศึกษา

2. ประเภทของโรงเรียน

2.1 สายสามัญศึกษา

- 2.1.1. อนุบาล
- 2.1.2. ประถม
- 2.1.3. มัธยมศึกษาตอนต้น
- 2.1.4. มัธยมศึกษาตอนปลาย

2.2 สายอาชีวศึกษา

- 2.2.1. ปวช.
- 2.2.2. ปวส.

**ตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นหรือเหตุผลของท่าน โดยมีเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

- 5 หมายถึง การปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การปฏิบัติในระดับมาก
- 3 หมายถึง การปฏิบัติในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การปฏิบัติในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการพัฒนาหลักสูตร					
1. การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จากสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น					
2. การวิเคราะห์ และประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย					
3. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์					
4. การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม					
5. การนิเทศการใช้หลักสูตร					
6. การติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตร					
7. การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม					
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
8. การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
9. การส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และการปฏิบัติจริง					
10. การจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือ ตามความเหมาะสม					
11. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูผู้สอนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม					

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสื่อการเรียนการสอน					
12. จัดหาเอกสาร ตำรา คู่มือครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ครูผู้สอนได้ศึกษา ค้นคว้า					
13. จัดสรรงบประมาณให้ครูผู้สอนซื้อวัสดุ อุปกรณ์ มาจัดทำสื่อการเรียนการสอน					
14. สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอน					
15. สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน					
16. จัดหา สื่อวัสดุอุปกรณ์ ให้ครูผู้สอนนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน					
17. สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน					
18. กำหนดสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการสอน					
ด้านการวัดผลและประเมินผล					
19. การร่วมกันวางแผน การวัดและประเมินผลภายในโรงเรียน					
20. การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดและประเมินผล การเรียน					
21. การจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผล อย่างครบถ้วนถูกต้องปัจจุบัน					
22. การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลและนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน					
23. จัดให้มีการอบรมหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลตามความเหมาะสม					

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการวัดผลและประเมินผล (ต่อ)					
24. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการวัดผลประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเอง					
25. พัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐาน					
26. การปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผล ให้มีคุณภาพ					

**ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1**

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นพร้อมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ

1. การพัฒนาหลักสูตร

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

3. สื่อการเรียนการสอน

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

4. การวัดผลและประเมินผล

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
นายวิเชียร ยอดจักร์

ภาคผนวก ค

การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา

ตารางสรุปการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
	1	2	3	4	5	
ด้านการพัฒนาหลักสูตร						
1. การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จากสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น	+1	0	+1	+1	+1	0.8
2. การวิเคราะห์ และประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1
3. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ ในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	1
4. การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
5. การนิเทศการใช้หลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1
6. การติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1
7. การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
8. การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1
9. การส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และการปฏิบัติจริง	+1	+1	+1	+1	0	0.8
10. การจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือ ตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
11. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูผู้สอนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1

ตาราง (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
	1	2	3	4	5	
ด้านสื่อการเรียนการสอน						
12. จัดหาเอกสาร ตำรา คู่มือครูผู้สอนที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ครูผู้สอนได้ศึกษา ค้นคว้า	+1	+1	+1	+1	+1	1
13. จัดสรรงบประมาณให้ครูผู้สอนซื้อวัสดุ อุปกรณ์ มาจัดทำสื่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1
14. สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1
15. สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน	+1	0	+1	+1	+1	0.8
16. จัดหา สื่อวัสดุอุปกรณ์ให้ครูผู้สอนนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	0	0.8
17. สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน	+1	0	+1	+1	+1	0.8
18. กำหนดสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1
ด้านการวัดผลและประเมินผล						
19. การร่วมกันวางแผน การวัดและประเมินผลภายในโรงเรียน	+1	0	+1	+1	+1	0.8
20. การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดและประเมินผล การเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
21. การจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลอย่างครบถ้วนถูกต้องปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	1
22. การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลและนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1

ตาราง (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
	1	2	3	4	5	
23. จัดให้มีการอบรมหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
24. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการวัดผลประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเอง	+1	0	+1	+1	+1	0.8
25. พัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	1
26. การปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผล ให้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางสรุปการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน	ค่าความ เชื่อมั่น
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	
1. การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จากสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น	.972
2. การวิเคราะห์ และประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย	.972
3. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์	.972
4. การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม	.973
5. การนิเทศการใช้หลักสูตร	.973
6. การติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตร	.972
7. การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม	.972
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	
8. การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	.973
9. การส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และการปฏิบัติจริง	.972
10. การจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือ ตามความเหมาะสม	.974
11. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูผู้สอนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	.972
ด้านสื่อการเรียนการสอน	
12. จัดหาเอกสาร ตำรา คู่มือครูผู้สอนที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ครูผู้สอนได้ศึกษา ค้นคว้า	.971
13. จัดสรรงบประมาณให้ครูผู้สอนซื้อวัสดุ อุปกรณ์ มาจัดทำสื่อการเรียนการสอน	.972
14. สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอน	.972
15. สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน	.971

ตาราง (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน	ค่าความ เชื่อมั่น
ด้านสื่อการเรียนการสอน	
16. จัดหา สื่อวัสดุอุปกรณ์ ให้ครูผู้สอนนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน	.972
17. สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ประกอบการจัดการเรียน การสอน	.971
18. กำหนดสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการสอน	.973
ด้านการวัดผลและประเมินผล	
19. การร่วมกันวางแผน การวัดและประเมินผลภายในโรงเรียน	.972
20. การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	.971
21. การจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลอย่างครบถ้วนถูกต้อง ปัจจุบัน	.972
22. การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ ประเมินผลและนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	.972
23. จัดให้มีการอบรมหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการ วัดผลประเมินผลตามความเหมาะสม	.972
24. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการวัดผลประเมินผลมาปรับปรุงการเรียน การสอนของตนเอง	.972
25. พัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐาน	.972
26. การปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผล ให้มีคุณภาพ	.971
เฉลี่ย	.973

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายวิเชียร ยอดจักร์
วัน เดือน ปีเกิด	วันศุกร์ที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	เลขที่ 47 หมู่ที่ 5 บ้านดินแดง ตำบลดินแดง อำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ 33180
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 3/2 หมู่ที่ 5 ถนนเทศบาล ตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ 84220
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครูผู้สอนหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนอนุบาลขวัญยืน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลขวัญยืน ถนนเทศบาล ตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ 84220
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2539	ประถมศึกษาปีที่ 6 จาก จากโรงเรียนบ้านดินแดง
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาตอนต้น จาก โรงเรียนวัดไพรบึงวิทยา
พ.ศ. 2548	เปรียญธรรม 6 ประโยค จาก สำนักเรียนวัดบุญประดิษฐ์
พ.ศ. 2550	พุทธศาสตรบัณฑิต (การสอนสังคมศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พ.ศ. 2550	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (สังคมศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2554	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การวัดผลและ ประเมินผลทางการศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2555	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ